

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 34276

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

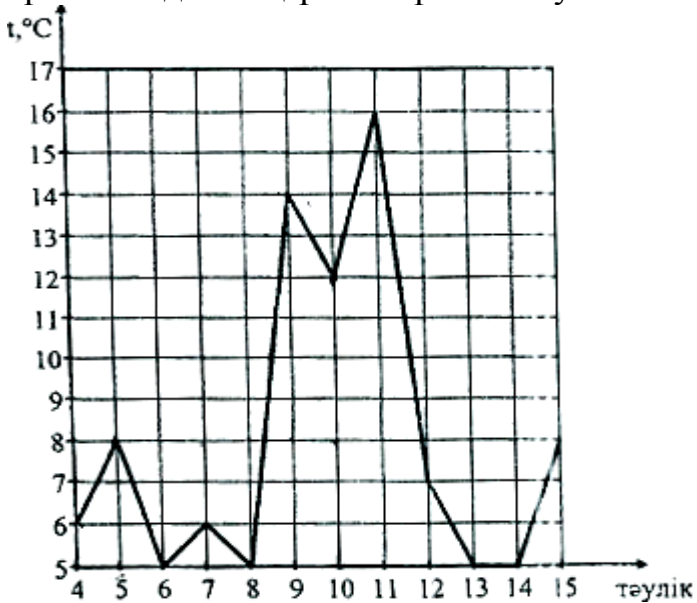
МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Барлық бағандардағы және қатарлардағы сандардың қосындылары тең болса, онда A, B, C, D неге тең?

A	B	C
6	5	9
D	9	4

- A) 5; 6; 7; 8
- B) 7; 6; 7; 7
- C) 4; 5; 6; 9
- D) 6; 9; 9; 5
- E) 5; 5; 6; 7

2. Суретте Балтакөл ауылының 2006 жылғы 4-15 наурыз аралығындағы орташа тәуліктік ауа температурасы көрсетілген. Көлденеңінен күндердің саны көрсетілген, тігінен температура градуспен берілген. Анық болу үшін нүктелер түзу сызықтармен жалғанған. Сурет бойынша 5-10 наурыз аралығындағы ең үлкен орташа тәуліктік температураны табыңыз.

- A) 12°C
- B) 13°C
- C) 14°C
- D) 15°C
- E) 16°C

3. Электр шәйнегінің бір жылдан артық бұзылмай, жұмыс істеу ықтималдығы 0,93-ке тең, ал екі жылдан артық жұмыс істеуі 0,87-ге тең.

A бағаны	B бағаны
Екі жылдан кем, бірақ бір жылдан артық жұмыс істеу ықтималдығы	0,6

- A) $A > B$
- B) $A = B$
- C) $A < B$
- D) $A + 1 < B$
- E) $A = B - 1$

4. 5 жер қазушы 5 сағатта 5 метр жер қазады. Неше жер қазушы 100 сағатта 100 метр жер қазады?

- A) 5
- B) 10
- C) 25
- D) 50
- E) 100

5. Төмендегі диаграммада сыныптағы оқушының үйірмелерге қатысуы берілген. Екі үйірмеге дөшамамен орта есеппен неше оқушы қатысатынын табыңыз.

- A) 16
- B) 11
- C) 18
- D) 17
- E) 14

6. 1, 4, 9, 16, 25, . . . тізбегі берілген.

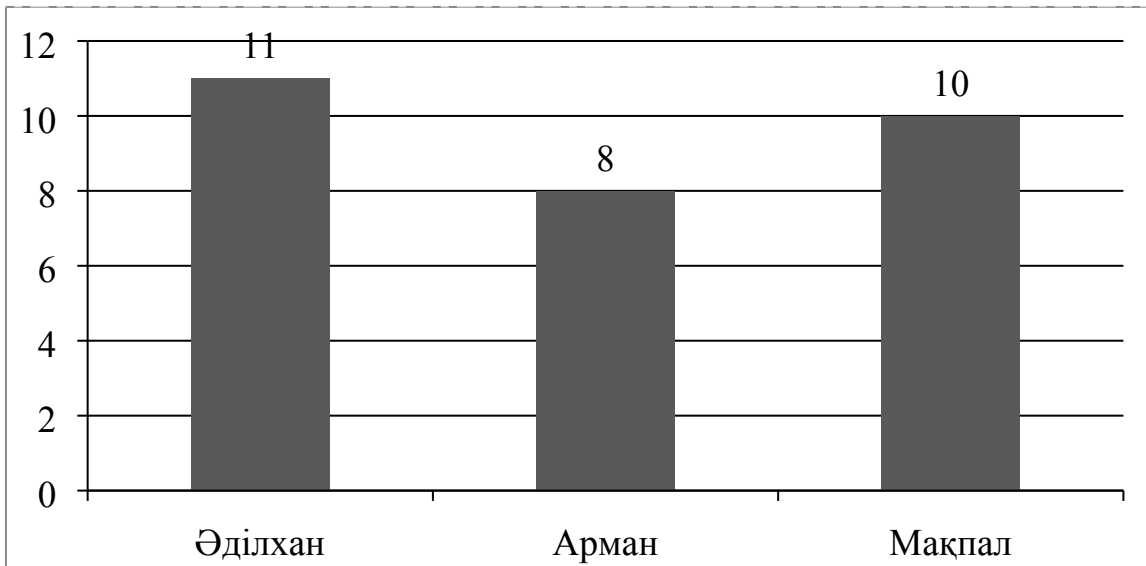
A бағаны	B бағаны
Тізбектің жиырмасыншы мүшесі	400

- A) $A < B$
- B) $A = B$
- C) $A > B$
- D) $A - 5 = B$
- E) $A > B + 4$

7. Үйге қыстық отынды Әнуар мен Бағлан 12 күнде, Бағлан мен Жандос 10 күнде, ал Әнуар мен Жандос 15 күнде дайындайды. Қыстық отынды Әнуар неше күнде дайындайды?

- A) 6 күнде
- B) 12 күнде
- C) 10 күнде
- D) 10,5 күнде
- E) 40 күнде

8. Төмендегі диаграммада үш оқушының математика пәнінен олимпиадаға қатысып, берілген он есептің нешеуін шығарғаны көрсетілген. Үш оқушының екеуінің орта есеппен неше есеп шығарғаны көрсетілген нұсқаны көрсетіңіз:

- A) 6
- B) 15
- C) 8
- D) 9
- E) 5

9. $6\log_8^2 x - 5\log_8 x + 1 = 0$ теңдеуін шешіп, кестедегі сандарды салыстырыңыз.

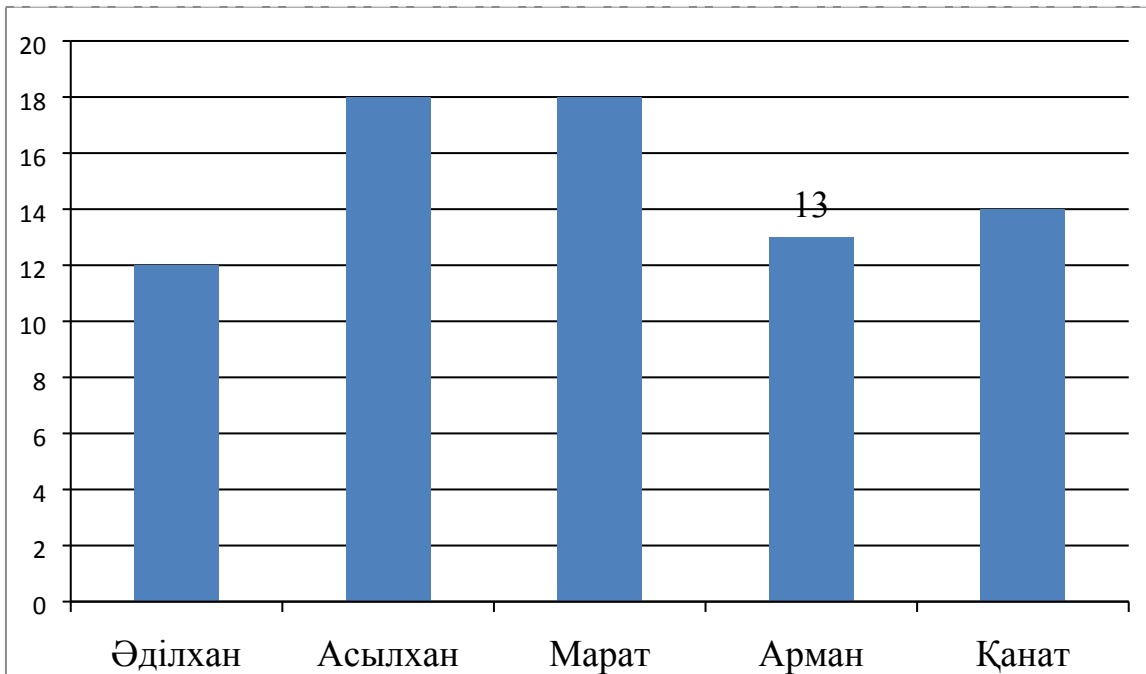
A бағаны	B бағаны
Берілген теңдеудің ең үлкен түбірі	3

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A - 1 = B$
- D) $A = B + 1$
- E) $A + 1 < B$

10. Абылай 1-ден 1000-ға дейінгі сандарды жазып шықты. Ол қанша цифр пайдаланды?

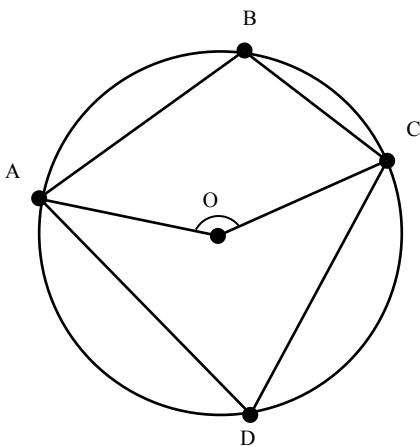
- A) 1000
- B) 1111
- C) 1233
- D) 1798
- E) 2893

11. Диаграммада бес баланың аулаған балықтарының саны көрсетілген. Балалар балықтарын қосып, сонан соң тең бөліп алған. Әр бала қанша балықтан алғанын табыңыз.

- A) 14
- B) 16
- C) 15
- D) 13
- E) 12

12. Берілген суретті қолданып, кестедегі өлшемдерді салыстырыңыз.
 ADC доғасының ұзындығы ABC доғасының ұзындығынан үлкен.
 $\angle BAB = 85^\circ$, $\angle AOC$ бұрышы $\angle ABC$ бұрышынан 24° -қа үлкен.

А бағаны	В бағаны
$ABCD$ төртбұрышының ең үлкен бұрышы	112°

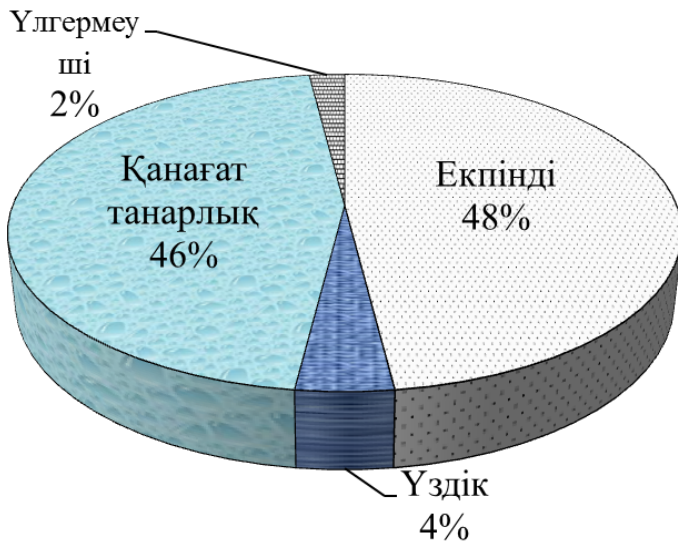
- A) $A=B$
- B) $A>B$
- C) $A<B$
- D) $A+24^\circ=B$
- E) $A=B+24^\circ$

13. Электронды сағат уақытты сағат және минутпен көрсетеді (00:00 – 23:59 аралығы). Бір тәулікте бұл сағаттың көрсеткішінен мына 2, 0, 1, 8 цифрлары түгелімен (кез-келген ретте) қатар келетін неше тәулік мезгілін көруге болады?

- A) 10
- B) 6

- C) 7
D) 8
E) 4

14. Мектепте 200 оқушы. Осы мектепте қанша үздік оқитын оқушы бар?

- A) 8
B) 10
C) 6
D) 12
E) 11

15. Өлшемі $5 \times 4 \text{ см}^2$ болатын тіктөртбұрыштың ішіне радиусы 1,5 см болатын дөңгелек сызылған. Кестедегі берілгендерді салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз.

A бағаны	B бағаны
Тіктөртбұрышқа кездейсоқ салынған нүктенің дөңгелекке тиісті болу ықтималдығы	0,352

- A) $A > B$
B) $A < B$
C) $A = B$
D) $A + 1 = B$
E) $A = B + 1$

16. 256 оқушы мен 24 мұғалімді жазғы демалыс лагеріне апару үшін 44 орынды неше автобус қажет екенін анықтаңыз.

- A) 8
B) 9
C) 7
D) 5
E) 6

17. Қайыңның 100 жапырағының ұзындығы өлшеніп, одан кейін олар топталып, алынған мәліметтерден жиілік кестесі құрылған:

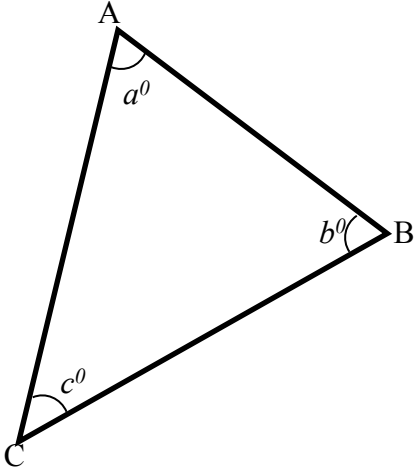
Ұзындығы мм	15-тен кіші	15-29	30-44	45-59	60-74	75-тен үлкен
Салыстырмалы жиілік	0,1	0,26	0,44	0,12	0,06	0,02

Салыстырмалы жиіліктің арифметикалық ортасының жүздік үлеске дейінгі

жуық мәнін табыңыз.

- A) 0,17
- B) 0,18
- C) 0,16
- D) 0,19
- E) 0,15

18. ABC үшбұрышы берілген, $AC > CB > AB$ (төмендегі сурет).

Кестедегі мәндерді салыстырыңыз:

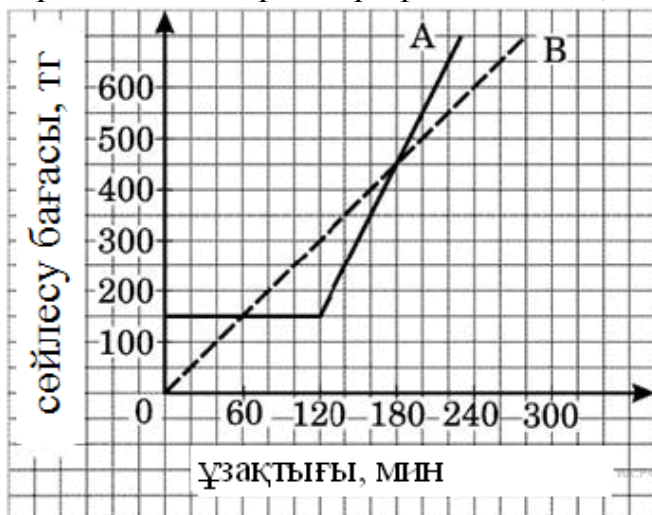
a° бұрышы	b° бұрышы
------------------	------------------

- A) оң жақтағы өлшем көп
- B) сол жақтағы өлшем көп
- C) екі өлшем бірдей
- D) анықтау мүмкін емес
- E) оң жақтағы өлшем сол жақтағы өлшемнен c° -қа артық

19. Гүл дүкенінде 3 гүлден және 5 гүлден жасалған барлығы 35 гүл шоқтары бар. Дүкенде барлығы 129 гүл бар болса, онда қанша үш гүлден және қанша бес гүлден жасалған гүл шоқтары бар?

- A) 25 үш гүл, 10 бес гүл
- B) 18 үш гүл, 17 бес гүл
- C) 20 үш гүл, 15 бес гүл
- D) 23 үш гүл, 12 бес гүл
- E) 15 үш гүл, 20 бес гүл

20. Компания телефонмен сөйлесулердің екі түрлі тарифін ұсынды: А және В. Әрбір тарифтің бағасы мен сөйлесу ұзақтығы төмендегі графикте көрсетілген. Егер В тарифін қолданса, 550 теңге қаншаминутқа жетеді?

- A) 200
- B) 180
- C) 220
- D) 240
- E) 250

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қазақтың кең байтақ даласында үш санымен келетін жер атаулары (топонимдер) көптеп кездеседі. Мәселен, Үшарал (қала), Үшбұлақ (өзен), Үшаша (ауыл), Үшқоңыр (ауыл), Үштау (тау), Үшқара (тау), Үшкөл (көл), т.б.

Профессор Т.Жанұзақ жер-су атаулар құрамындағы «үш» санына қатысты мынадай пікір айтады: «Бұл тәрізді жер-су аттарының нақтылы сандық мағынаны білдіріп тұрғаны даусыз. Өйткені жер-су аттары өмірдегі құбылыстың нақты ұғымына сай қойылады да, ұзақ жылдар бойы өзгеріске ұшырамайды. Сөйтіп, тұрақты келеді де, көбіне нақты ұғым мен мәнге ие болады».

Қазақстанның шөл және шөлейт аймақтары үшін тіршілік нәрі саналатын су көздері маңызды. Мал шаруашылығымен айналысатын қазақ үшін судың маңыздылығы тіпті арта түседі: тіршілік етумен қатар малды суаруға да біраз су мөлшері қажет. Суы аз, қуаң жерлерде мал-жан басын шөлден аман алып қалу үшін көбіне құдық қазылатын болған. Құдық қазу барысында оның аз уақыттан кейін сарқылмау жағы да ескеріліп отырған. Ол үшін жерасты су көздерінің бір-біріне ұласып, толықтырылуы көзделген.

Еліміздің батыс және оңтүстік өңірлерінде құдық атаулары (микродридонимдер) жүздеп саналады. Солардың бірі Үшқұдық атауының нақты санға қатысты қойылғанын аңғаруға болады. Үшқұдық гидронимінің аталымында және оның семантикалық аясында біраз этномәдени ақпарат, халық өміріне қатысты деректер жатыр. Нақтырақ айтқанда, үш құдық қатар, астыңғы су қоймасы бар қабаты бір-бірімен байланысып жататындай етіп қазылады. Оның суы мал суаратын науаға құйылады, ал бірінің суы сарқылғанда, екіншісінің суы жер асты арқылы толтырылып тұрады. Өйткені, мал басының санына қарай бір құдықтың суы жетпеуі мүмкін. Бұны құдық қазудың халықтық технологиясы, озық тәжірибесі деуге болады. Сондықтан кейде үш-бес құдық қатар қазылады, олардың сулары жер бетіне жақын болады, бірінің суы сарқылғанда мал екінші, үшінші құдықтан суарылады. Сөзінше орай тілімізде Қосқұдық, Үшқұдық, Төртқұдық атаулары сақталған.

1. Үшқұдық атауында қандай мағына бар екенін көрсетіңіз.

- A) Су дәмінің сапасы білуден туындаған.
- B) Озық тәжірибені білуден туындаған.
- C) Мал шаруашылығына байланысты қойылған.
- D) Қуаң жерлерге байланысты туындаған.
- E) Нақты санға байланысты қойылған.

2. Үшқұдық гидронимінен нені аңғаруға болатынын көрсетіңіз.

- A) Үш санын киелі ұғым екенін
- B) Құдықтың көп болғандығын

- C) Халық өміріне қатысты деректер
- D) Халықтың нанымына байланысты деректер
- E) Қазақ даласындағы кездейсоқ атаулар болатындығын

3. Құдық туралы ақпаратты көрсетіңіз.

- A) Құдық – гидротехникалық құрылыс. Елдімекенді ауыз сумен қамтамасыз ету және жер суландыру үшін пайдаланылады.
- B) Құдық – егістікті суару немесе артық ылғалды шығару үшін тартылатын қарық немесе ылғалды көп қажет ететін дақылдардың егіс танабын бөлу жүйесі.
- C) Құдық – жан-жағы түгелдей сумен қоршалған шағын құрлық.
- D) Құдық – бау-бақша, егін арасындағы арықтан тартылған қысқа арық.
- E) Құдық – малға жем салып, су беретін науа немесе ас салтын ағаштан ойып жасалған үлкен кең ыдыс.

4. Мәтінде айтылмаған іс-әрекетті көрсетіңіз.

- A) Елімізде тіршілік нәрі саналатын су көздері аса маңызды.
- B) Мал басының санына қарай бір құдық жетпеуі мүмкін.
- C) Үшқұдықтың бірінің суы сарқылғанда, екіншісінің суы жер асты арқылы толтырылып тұрады.
- D) Үшқұдық гидронимінің аталуында халық өміріне қатысты деректер жатыр.
- E) Кейбір құдыққа қатысты атаулар су дәмінің сапасын білуден туындаған.

5. Еліміздің қай өңірлерінде құдық атаулары көптеп кездеседі.

- A) Оңтүстік және солтүстік
- B) Шығыс және батыс
- C) Батыс және оңтүстік
- D) Орталық және солтүстік
- E) Оңтүстік және шығыс

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ертеде жалғыз басты бір бай өмір сүріпті. Оның туысқаны да, баласы да жинаған ақшасы мен мал-мүлкі еді. Соларды баладай мәпелеп күтетін. Бір күні ол жалшысының көңілді күлкісін естіп оның үйін айналыықтап тың тыңдады. Бірақ мардымды ештеңе ести алмады. Ол ертесіне жалшыны түннің ортасына дейін босатпай әбден жұмысқа салды. Бірақ, кешегі күлкі тағы қайталанды. Дегбірі қашып шыдамсызданған бай енді «мынау менің қазынамнан ұрлап жүр, сол үшін үйіне барып мәз болып жатыр» деген жаман ойға кетті. Ол жалшысының есігін бір теуіп кіріп барды. Сөйтсе жалшысы екі баласын арқасына мінгізіп алып, өзі ат боп ойнап жүр екен. Ақымақ, бүгін қиралаңдап дұрыс жұмыс істемедің! Түнімен мына боқмұрындарыңды ойнатамын деп шаршайды екенсің зой! – деп ақырды.

– Қожайын осы екі балапанымды көргенде шаршау, уайым дегенді ұмытып, тыңайып, сергіп қалам, – деп байыпты қалпынан жазбай жауап берді жалшысы.

– Нағыз ақымақ екен! – деп үйден атып шыққан бай енді «мен кеш кіріп қалдым ба екен, ол ұрлаған ақшасын тығып үлгерді де, маған сыр бермей отыр сұмпайы» күдігінен арыла алмай-ақ қойды.

Екінші күні жалшы таң атқанша жұмыс жасады. Бірақ ол реніш білдірмей үйіне қайтты. Бай соңынан бұқпантайлап барып тағы тың

тыңдады. Құлағына шықырлаған ақша мен сылдыраған күміс теңгені жалшысы санап жатқандай естіліп кетті. Ол тағы да есікті бір теуіп кіріп барды. Екі баласын екі жағына алып қаннен-қаперсіз рахаттанып ұйықтап жатқан жалшысын көргенде не істерін білмей қалды. Үн-түнсіз білдіртпей үйден шығып кетті. Сонда да күдігі сейілер емес.

Ертесіне жалшысының көңілді, сергек қалпы байға өзін мазақ қылып тұрғандай көрініп кетті. Бай ақыры:

– Менің қазынамнан біраз қаражат жоғалды. Соны сенен басқа ешкім алған жоқ. Себебі, сен үнемі көңілді жүресің, тыққан ақшаң болған соң көңілің тоқ боп жүр, – деді.

Сонда жалшысы:

– Қожайын, жағдайың сорлы құлдан да жаман-ау. Күнде кешке үйімді торуылдайсың. Менің байлығым екі балам мен жан жарым және денсаулығым мен қара күшім. Құланиектеніп таң атқаннан кеш батқанша тәңірімнен осы байлығымнан айыра көрме деп тілеймін. Сондықтан мен бақыттымын, көңілдімін, – деп жауап берді.

Не дерін білмеген бай үн-түнсіз қалды. «Япырмай, шынында да мына қара құл бақытты. Мен сияқты қызғанатын байлығы да жоқ. Байлық маған бақытсыздық үшін біткен бе? Басым ауырып кетті».

Осы күні жалшы үйіне ерте қайтты. Оның сыртынан қарап тұрған бай алдынан жүгіріп шыққан екі баласына қызыға қарап қалды.

6. Мәтіндегі байдың өмір сүру салтына сай емес қатарды көрсетіңіз.

- A) Қызғанышқа қамалған өмір
- B) Дүниеге байланған өмір
- C) Мәнсіз өмір
- D) Күдігі көп секемшіл өмір
- E) Басы аурудан қиналған өмір

7. Мәтіннен қай сұраққа жауап ала алмаймыз, белгілеңіз.

- A) Шынайы байлық дегеніміз не?
- B) Дүниеқорлықтың зияны қандай?
- C) Адам бақытты болу үшін не істеу керек?
- D) Арам ой адамды қандай жағдайға жеткізеді?
- E) Өмір тапшылығы адамды өзгерте ме?

8. Мәтіннің негізгі идеясын көрсетіңіз.

- A) Қанағат – жан тыныштығының кепілі.
- B) Сабыр түбі – сары алтын.
- C) Ізденген жетер мұратқа.
- D) Бай бір жұттық.
- E) Ұрлықтың түбі қорлық.

9. Мәтін бойынша жалшының көңілді өміріне себеп болған ойды көрсетіңіз.

- A) Нағыз байлық – денсаулық пен отбасы.
- B) Байлық дегеніміз – қарынның тоқтығы.
- C) Байлық дегеніміз – мансап пен атақ, даңқ.
- D) Байлық – ақша мен малдың көптігі.
- E) Жоғалтатын ештеңесінің болмауы.

10. Мәтіннің тірек сөздерін табыңыз.

- A) Қожайын, жалшы, ақымақ
- B) Байлық, денсаулық, шал
- C) Бай, жалшы, бақыт

D) Адам, кедей, балалар

E) Ақымақ, ақылды, залым

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қадір түні

Рамазан айы аяқталуға таяп қалды. Ораза ұстаған Сарыбай атаның жүзінен жақсылық пен нұрлы сезім шуағы төгіледі.

– Алланы ауызға жиі алатын осы күндер ішінде Қадір түні қасиетті-ақ. Қадір түні ақ періштелер аспаннан жерге түседі. Олар әрбір адамның шын жүректен шыққан армандары мен адал тілектерін қабыл алады, – деді Сарыбай ата.

Сарыбай атаның төрт немересі – Талғат, Алтынбек, Рәбиға және Әлима Қадір түнін қарсы алудың қамына кірісті. Әрбірі жақсы ниетпен, өз алдарына ізгі тілек қойды.

– Менің тілегім – барлық адамдар бақытты болса екен, – деді Талғат.

– Ал мен ата, сіздің деніңіз сау болып, жүз жасаңыз дегім келеді, – деді Рәбиға.

– Дүниеде ең дұрысы – бай болу. Қолыңда байлық, астыңда мәшине, үйіңде алтының көп болса, – деп Алтынбек кеудесін кере, өректі сөйлейді.

– Балам, ниетіңе жет, – деп атасы Алтынбектің ақ пейіл сөзін бөгемеді.

– Бәрінен де денің сау болсын. Денің сау болса, өсіп-жетілесің. Оқып, тоқып ер жетесің. Азамат болған соң, байлық та, бедел де келеді. Дені саудың, көңілі – көл, жағасы – жайлау, – деп бір-ақ тоқтады.

Содан соң:

– Ал сен қарағым, не тілейсің? – деп Сарыбай ата Әлимаға қарады.

– Ата, бәріміз аман жүрейікші, – деп атасына жақындай түсті.

Қадір түні қарсаңында Талғат, Алтынбек, Рәбиға және Әлима осылайша өздерінің ішкі сырларын азытты. Сарыбай ата немерелерінің тілектеріне риза болып:

– Аман жүріңдер, айналайындарым, – деп әжептеуір еңсесі көтеріліп, қуанып қалды.

11. Қай айда қасиетті «Қадір түні» бар?

A) сәуір айында

B) ақпан айында

C) көкек айында

D) рамазан айында

E) тамыз айында

12. Сарыбай қарияның неше немересі бар?

A) екі

B) төрт

C) бес

D) алты

E) тоғыз

13. «Дүниеде ең дұрысы – бай болу. Қолыңда байлық, астыңда мәшине, үйіңде алтының көп болса», - деп тілек тілеген кім?

A) Талғат

B) Рәбиға

C) Арман

D) Әлима

Е) Алтынбек

14. Мәтіндегі негізгі түйінді ой

- А) ең бірінші деннің саулығын тілеу
- В) ең бірінші бай болуды тілеу
- С) ең бірінші үйің көп болуды тілеу
- Д) ең бірінші беделді болуды тілеу
- Е) ең бірінші көліктер алуды тілеу

15. Талғаттың тілегін көрсетіңіз:

- А) барлық адамдар бай болса екен
- В) барлық адам көңілді болса екен
- С) барлық адамдар бақытты болса екен
- Д) барлық адамдар балалы болса екен
- Е) барлық адамдар баспаналы болса екен

Мәтінді оқып, тапсырмаларды орындаңыз.

Көш

Бұл көш баяғы Қасым хан заманындағы, одан бергі Хақназар, Тәуекел, Есім хандар тұсындағы көк күймеге мініп, көлден-көлге қонып, Сырдан Есілге дейін, Балқаштан Барқытбелге дейін жол бойы сән түзеп, сауық құратын, соныға мал оттатып, асықпай айлап жылжитын салтанатты салқар көш емес-ті. Қазақтан ондай сән қалғалы қашан! Соңғы жарты гасырда әр он жыл сайын соқпа дерттей, тойымсыз жұттай қайталап отырған жаугершілік халықтың қанатын қырқып, үрдіс салттардың талайын үзіп жіберді. Ежелгі көш жолдары бұзылды. Қайта мынау–ұрыс-қағыссыз өткен соңғы бес жылда халықтың ес жинап, етек жапқаны зой. Әйтпесе, кешегі «Ақтабан шұбырынды» заманында қазақтың талай тайпасы көшке ілесе алмай, жаяу-жалпы босқынға айналған жоқ па еді?!

Шіркін, қайтқан қаздай тізілген қазақтың сол бір көші-ай! Қазақ ұғымында көш–салтанат, көш–береке. Осынау жарық дүниеге паиш етер тіршілік көрмесі. Қазақ жорғасы мен жүйрігін көшке мінеді. Бір киер асылын көшкенде киеді. Кілем-кілшесі, оюлы сырмағы жүк үстіне жабылады. Сөйтіп, жасыл жайлау, бұла табиғат аясында өзінше бір бой жазады. Әйтсе де бүгінгі мына көштің, өткен күндермен салыстырғанда, тым жұпыны, жүдеу екенін сырт көз бірден-ақ аңғарар еді. Әр лектің алдын түйелі көштер бастағанмен, арт жағы өгізге артқан, атқа теңдеген, ырдуын арбаларға тиеген қара тобырға айналып кетеді. Өз алдарына ат тауып міне алмай, жүк үстіне жабысып, кебежеде отырған кемпір-шал, мойындары қылқизған бала-шаға қаншама! Амал не, қабырғаң қаншама қайысқанымен, жұтаған жұртты немен жеберсің? Аиш-жалаңаш кедейді байға қалай теңерсің?!

16. Мәтіннің жазылу стилін ата

- А) Ауызекі сөйлеу стилі
- В) Көркем әдебиет стилі
- С) Ресми іс-қағаздары стилі
- Д) публикациялық стиль
- Е) ғылыми стиль

17. Қазақ ұғымында «көш» дегеніміз ...

- А) жаңа өмір
- В) тіршілік көрмесі
- С) береке

- D) байлық
E) қуаныш
18. Балқаштан қай жерге дейін сән түзеп, сауық құратын?
A) Есілге
B) Сауранға
C) Түркістанға
D) Барқытбелге
E) Сырға
19. Қасым хан заманынан бергі көштерде неге мініп көшкен?
A) атқа
B) түйеге
C) көк күймеге
D) өгізге
E) арбаға
20. Ежелгі көш жолдары қанша уақытта бұзылды?
A) соңғы жарты ғасырда
B) бір ғасырда
C) он жылда
D) бес жылда
E) ғасырлар бойы

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Қаратаудағы Қараүңгір мекенінен табылған қыш ыдыстардың түптері боялды:
A) Жасыл бояумен
B) Қызыл бояумен
C) Ақ бояумен
D) Сары бояумен
E) Қара бояумен
2. Сарыарқаның ерте темір дәуірі ескерткіштері:
A) Андрон мәдениеті
B) Беғазы мәдениеті
C) Дәндібай мәдениеті
D) Тасмола мәдениеті
E) Атасу мәдениеті
3. VII ғасырдың басында Батыс Түрік қағанатының одақтасы болған ел:
A) Иран
B) Византия
C) Соғды
D) Бұхар
E) Қытай
4. Алғаш Жібек сататын орындары болған Жапония астанасы:
A) Хаката
B) Нарга
C) Эдо
D) Хиого
E) Киото
5. Ж.Баласағұни «Құтадғу білік» еңбегін жазды:
A) X ғасырда

- B) XI ғасырда
- C) IX ғасырда
- D) XII ғасырда
- E) XIII ғасырда

6. Қазақ ханы Жәнібек тұсында достық қатынаста өмір сүрген ноғайлар мен казактарды «Екі туысқан Орда» деп атаған ғалым:

- A) М.Х.Дулати
- B) Л.Гумилев
- C) Жувейни
- D) Ш.Уәлиханов
- E) М.Қашғари

7. XIV-XV ғасырлардың аралығында белгілі болған өзбек ақыны Хорезмидің әдеби шығармасы:

- A) «Хұсрау мен Шырын»
- B) «Жүсіп – Зылиха»
- C) «Оғызнама»
- D) «Мухаббатнама»
- E) «Ел айрылған»

8. Жаңадан шаңырақ көтерген Қазақ хандығының өз алдына қойған тарихи міндеті:

- A) Сібір хандығының жерін қазақ хандығына қосу
- B) Ресейден қазақ жерін азат ету
- C) Қазақ хандығын отырықшы империяға айналдыру
- D) Қазақстан этникалық аумағын кеңейту
- E) Қытай басқыншылығын тосқауыл қою

9. 1854 жылы Қазан қаласында баспадан шыққан XV-XVII ғасырлардағы қазақ тарихы жайындағы маңызды шығарма:

- A) «Оғызнама»
- B) «Шыңғыснама»
- C) «Тарих»
- D) «Тарих-и Рашиди»
- E) «Жылнамалар жинағы»

10. Ресейдің Батыс Қазақстан аумағын отарлаудың стратегиялық орталықтарының бірі:

- A) Қапал
- B) Орынбор
- C) Семей
- D) Петропавл
- E) Омбы

11. “Жеті жарғы” бойынша құрылтайға қатыстырылмады:

- A) Билер.
- B) Ру басшылары.
- C) Қарусыз келгендер.
- D) Ауыл ақсақалдары.
- E) Қарумен келгендер.

12. 1844 жылы Кенесары Қасымұлына қарсы шыққан отрядты басқарған сұлтан:

- A) Шерғазы Айшуақұлы
- B) Досалы сұлтан

- С) Ахмет Жантөреұлы
D) Қаратай сұлтан
E) Жәңгір Бөкейұлы
13. 1867-1868 жылғы Ережеге сәйкес уезд бастығын тағайындайтын басшы
- A) облыстық басқарма төрағасы
B) генерал-губернатор
C) вице-губернатор
D) әскери губернатор
E) атаман
14. 1812 жылғы Отан соғысында Веймар, Гангау және Майнадағы Франкфурт қалалары түбінде ерлікпен шайқасты:
- A) Хамитұлы, Я.Беляков
B) Майлыбайұлы, Әубәкірұлы
C) Жанжігітұлы, Байбатырұлы
D) Шуашбайұлы, Зындағұлұлы
E) Құлшоранұлы, Азаматұлы
15. Қазан қаласында жарық көрген «Бақытсыз Жамал» романының авторы:
- A) М.Дулатұлы
B) Ж.Аймауытов
C) Н.Байғанин
D) С.Сейфуллин
E) А.Байтұрсынұлы
16. 1916 жылы 23 тамызда қара жұмысқа шақырудан босатылғандар туралы құпия бұйрық шығарған генерал-губернатор:
- A) А.Куропаткин.
B) А.Керенский.
C) Е.Курев.
D) М.Фольбаум.
E) А.Дутов.
17. XX ғасырдың басындағы өлкедегі революциялық оқиғалардың ішінен ерекше көзге түскен интернационалдық бой көрсету:
- A) Семейдегі пошта-телеграф қызметкерлерінің ереуілі.
B) Жаркент гарнизонындағы ереуіл.
C) Семейдегі әскерилердің ереуілі.
D) Успен (Нілді) кенішіндегі оқиға.
E) Верныйдағы әскерилердің ереуілі.
18. Мәскеу үшін болған шайқаста көрсеткен ерлігі үшін 316 –шы атқыштар дивизиясы марапатталды:
- A) Ленин орденімен.
B) Қызыл ту орденімен.
C) Қызыл жұлдыз орденімен
D) Еңбек қызыл ту орденімен.
E) Даңқ орденімен
19. Өзеннен алғаш мұнай алынды:
- A) 1947 жылы
B) 1959 жылы
C) 1961 жылы
D) 1965 жылы
E) 1956 жылы

20. Астана қаласының 1998 жылға дейінгі атауы:

- A) Ақмешіт
- B) Ақмола
- C) Ақтау
- D) Ақбешім
- E) Атбасар

МАТЕМАТИКА

1. Сандарды өсу ретімен жазыңыз: $\frac{1}{2}\sqrt{152}; 2\sqrt{7}; 2\sqrt{5}; 3\sqrt{2}; \sqrt{30}$

A) $2\sqrt{7}; 2\sqrt{5}; \sqrt{30}; 3\sqrt{2}; \frac{1}{2}\sqrt{152}$

B) $3\sqrt{2}; \frac{1}{2}\sqrt{152}; 2\sqrt{5}; \sqrt{30}; 2\sqrt{7}$

C) $\sqrt{30}; 3\sqrt{2}; 2\sqrt{7}; \frac{1}{2}\sqrt{152}; 2\sqrt{5}$

D) $2\sqrt{7}; 2\sqrt{5}; 3\sqrt{2}; \frac{1}{2}\sqrt{152}; \sqrt{30}$

E) $3\sqrt{2}; 2\sqrt{5}; 2\sqrt{7}; \sqrt{30}; \frac{1}{2}\sqrt{152}$

2. Теңдеуді шешіңіз: $\frac{x+4}{x} = \frac{4,8}{1,2}$

A) 1

B) $2\frac{1}{3}$

C) $1\frac{1}{3}$

D) $\frac{1}{3}$

E) 2

3. Егер екі труба бірге жұмыс істесе, бассейнді 3 сағатта суға толтырады. Егер әрқайсысы жеке-жеке жұмыс істесе, 1-ші труба бассейнді екіншіге қарағанда 8 сағат тез толтырады. 1-ші труба жеке жұмыс істесе, бассейнді қанша сағатта толтырады?

A) 8 сағ

B) 5 сағ

C) 6 сағ

D) 12 сағ

E) 4 сағ

4. $\left(\cos\frac{\pi}{6}\right)^{2x+2} = 1\frac{7}{9}$ теңдеуінің шешімі:

A) $x = 1$

B) $x = -1$

C) $x = -3$

D) $x = 2$

E) $x = 0,1$

5. Өрнектің мәнін табыңыз: $\log_2(0,4) + \log_2\sqrt{2} + \log_2 10$.

- A) 3,5.
- B) 4.
- C) 2,5.
- D) 2.
- E) 3.

6. Теңсіздікті шешіңіз: $3^x + 3^{x-3} < 84$

- A) $(-\infty; 1)$
- B) $(-\infty; 4)$
- C) $(-\infty; -4)$
- D) $(-\infty; 4]$
- E) $[-4; +\infty)$

7. $9x^2 + 6x - 27 < 1$ теңсіздігін қанағаттандыратын x -тің ең кіші және ең үлкен бүтін мәндерінің қосындысын табыңыз.

- A) -7.
- B) -3.
- C) -5.
- D) -4.
- E) -6.

8. $\sqrt{x+2} = x - 4$ теңдеуінің шешімі жатқан аралықты табыңыз:

- A) $[-3; 1)$
- B) $(-5; 5)$
- C) $(3; 7]$
- D) $[-4; 2)$
- E) $[-7; 1)$

9. Өрнектің мәнін есептеңіз: $\frac{\cos 68^\circ - \cos 22^\circ}{\sin 68^\circ - \sin 22^\circ}$

- A) 1
- B) 0
- C) $\cos 80^\circ$
- D) -1
- E) $\sin 80^\circ$

10. Теңдеуді шешіңіз: $-5\cos 4x = 2\cos^2 x + 1$

- A) $\pm \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$
- B) $\pm \frac{1}{2} \arccos(-\frac{3}{5}) + \pi n, n \in \mathbb{Z}$
- C) $\pm \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \pm \frac{1}{2} \arccos(-\frac{3}{5}) + \pi k, k \in \mathbb{Z}$
- D) $\frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \pm \arccos(-\frac{3}{5}) + \pi k, k \in \mathbb{Z}$
- E) $\pm \frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}; \pm \arccos(-\frac{3}{5}) + \pi k, k \in \mathbb{Z}$

11. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \sin x > \frac{1}{5} \\ \cos x < \frac{1}{5} \end{cases}$$

A) $\arcsin \frac{1}{5} + 2\pi n < x < \pi - \arccos \frac{1}{5} + 2\pi n, n \in Z$

B) $\arccos \frac{1}{5} + \pi n < x < \arcsin \frac{1}{5} + \pi n, n \in Z$

C) $\arccos \frac{1}{5} + 2\pi n \leq x \leq \arcsin \frac{1}{5} + 2\pi n, n \in Z$

D) $\arcsin \frac{1}{5} + 2\pi n \leq x \leq \arccos \frac{1}{5} + 2\pi n, n \in Z$

E) $\arccos \frac{1}{5} + 2\pi n < x < \pi - \arcsin \frac{1}{5} + 2\pi n, n \in Z$

12. Арифметикалық прогрессияның алғашқы он мүшесінің қосындысы 315, ал оның он төртінші мүшесі 6-ға тең. Он үшінші мүшесін тоғызыншы мүшеге бөлгендегі бөліндіні табыңыз.

A) $\frac{1}{2}$

B) $\frac{3}{7}$

C) $\frac{13}{9}$

D) $\frac{7}{3}$

E) $\frac{9}{13}$

13. Анықталу облысында тақ функцияны анықтаңыз.

A) $y = \frac{x + x^8}{x^2 - 4}$

B) $y = \frac{x + x^2}{x^2 - 4}$

C) $y = \frac{x + x^3}{x^2 - 4}$

D) $y = \frac{x + x^6}{x^2 - 4}$

E) $y = \frac{x + x^4}{x^2 - 4}$

14. $f(x) = 4 \cos 5x (\sin 5x - 1)$ функциясының туындысын табыңыз.

A) 0

B) $10 \cos 10x$

C) $20 \cos 10x - 20 \cos 5x$

D) $20 \cos 10x + 20 \sin 5x$

E) $10\sin 10x$

15. Берілген қисықтармен және Ox осі арқылы шектелген фигураның ауданын табыңыз: $y = \sin x \cdot \cos x$, $x = \frac{\pi}{6}$, $x = 0$.

A) $\frac{1}{8}$

B) $\frac{5}{8}$

C) $1\frac{1}{8}$

D) $2\frac{1}{8}$

E) $\frac{7}{8}$

16. ABC үшбұрышында $AB=1$, $BC=\sqrt{2}$, $\angle BAC=45^\circ$ болса, $\angle BCA$ бұрышын табыңыз.

A) 45°

B) 70°

C) 30°

D) 20°

E) 60°

17. Конустың бүйір бетінің ауданы оның табанының ауданынан 2 есе артық. Конустың бүйір бетінің жазбасының бұрышын табыңыз.

A) 120° .

B) 140° .

C) 150° .

D) 90° .

E) 180° .

18. ABCD квадратының қабырғасы $2\sqrt{3}$ -ке тең, ал диагональдары O нүктесінде қиылысды $\overline{AO} \cdot \overline{BD}$ скаляр көбейтіндісін табыңыз:

A) 2

B) -1

C) 1

D) -2

E) 0

19. Теңдеуді шешіңіз: $(x + 1)(x^2 + 2) + (x + 2)(x^2 + 1) = 2$

A) -1

B) -1; $\frac{1}{2}$

C) $\frac{1}{2}$

D) $\frac{1}{2}$; 1

E) 1

20. Жазықтықта тік бұрышты үшбұрыш берілген, гипотенузасы 12 см. Кеңістікте берілген бір нүктеден үшбұрыш төбелеріне дейінгі қашықтық 10 см-ден. Үшбұрыш жазықтығынан кеңістіктегі нүктеге дейінгі қашықтықты табыңыз.

- A) 4 см.
- B) 7 см.
- C) 8 см.
- D) 6 см.
- E) 5 см.

21. Мәні $(a + 2)^2(a^2 + 2a + 4)$ -ге тең болатын өрнектер:

- A) $(a^2 - a + 4)^2 + 8a(a^2 - a + 4) + 15a^2$
- B) $\frac{(a^3 + 8)(a^2 - 4)(a - 2)}{(a + 2)^2}$
- C) $\frac{(a^3 + 8)(a + 2)}{(a - 2)^2}$
- D) $(a^2 + a + 4)^2 + 2a(a^2 + a + 4) + 4a^2$
- E) $\frac{(a^3 - 8)(a^2 - 4)(a + 2)}{(a - 2)^2}$
- F) $(a^3 + 8)(a^2 - 4)(a - 4)$
- G) $\frac{(a^3 - 8)(a - 2)}{(a + 2)^2}$
- H) $(a^3 - 8)(a^2 - 4)$

22. Келесі жүйенің жалғыз $(1; -3)$ шешімі бар

- A) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 25 \\ 2^{2x-y} = 16 \end{cases}$
- B) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 25 \\ 3^{2x-y} = 243 \end{cases}$
- C) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 25 \\ 2^{2x-y} = 32 \end{cases}$
- D) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 125 \\ 2^{2x-y} = 32 \end{cases}$
- E) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 25 \\ 3^{2x-y} = 81 \end{cases}$
- F) $\begin{cases} 5^{5x+y} = 25 \\ 3^{2x+y} = 243 \end{cases}$
- G) $\begin{cases} 2^{5x+y} = 4 \\ 3^{2x-y} = 243 \end{cases}$
- H) $\begin{cases} 5^{5x-y} = 25 \\ 3^{2x-y} = 243 \end{cases}$

$3 \cdot 9^{\frac{x-1}{2}} - 7 \cdot 6^x + 3 \cdot 4^{x+1} = 0$ 23. теңдеуінің түбірлері көрсетілген нұсқаларды анықтаңыз.

- A) $\log_3 4$
- B) $\log_3 2$
- C) $\log_4 5$
- D) 4
- E) 2
- F) 1
- G) 9
- H) $\log_3 3$

24. $\log_{x^2-8} 0,8 < 0$ теңсіздігін шешіп, шешімдер жиынына кіретін сандарды көрсетіңіз:

- A) -3
- B) -4
- C) 0
- D) 6
- E) -8
- F) 2
- G) 1
- H) -1

25. $\sqrt{2} \sin \frac{\pi}{8} \cos \frac{\pi}{8}$ -бен мәндес болатын өрнектерді көрсетіңіз:

- A) $\frac{\sin^2 \frac{\pi}{12} + \cos^2 \frac{\pi}{12}}{2}$
- B) $\operatorname{tg} \frac{\pi}{4} \cdot \cos \frac{\pi}{4}$
- C) $2 \sin \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{4}$
- D) $\left(\sin \frac{5\pi}{12} + \cos \frac{5\pi}{12} \right)^2 - 1$
- E) $\cos^2 \frac{\pi}{6} - \sin^2 \frac{\pi}{6}$
- F) $\sin \frac{\pi}{6} + \cos \frac{\pi}{6}$
- G) $\cos^4 \frac{\pi}{2} - \sin^4 \frac{\pi}{2}$
- H) $\sin^2 \frac{\pi}{4} + \cos^2 \frac{\pi}{4}$

26. $\cos 2x + 5 \sin x + 2 \geq 0$ теңсіздігінің шешімі келесі теңсіздіктің шешімімен беттеседі

- A) $(\cos^2 x - \sin^2 x)(\cos 2x + 5 \sin x + 2) \geq 0$
- B) $2 \cos^2 x + 5 \sin x + 1 \geq 0$
- C) $-\sin^2 x + 5 \sin x + 3 \geq 0$
- D) $2 \cos^2 x + 5 \sin x + 2 \geq 0$

E) $(\sin^2 x - \cos^2 x)(\cos 2x + 5 \sin x + 2) \geq 0$

F) $(\sin^2 x + \cos^2 x)(\cos 2x + 5 \sin x + 2) \geq 0$

G) $2 \cos x + 5 \sin x + 2 \geq 0$

H) $-2 \sin^2 x + 5 \sin x + 3 \geq 0$

27. $y = \ln(81 - x^2)$ функцияның анықтау облысы, келесі функцияның анықталу облысымен беттеседі:

A) $y = \frac{1}{81 - x}$

B) $y = \ln(9 - x) + \ln(x + 9)$

C) $y = \ln\left(\frac{1}{81 - x^2}\right)$

D) $y = \sqrt{x - 9}$

E) $y = -\ln(x^2 - 81)$

F) $y = \ln(x^2 - 81)$

G) $y = \sqrt{x + 69}$

H) $y = \ln(x^2 + 81)$

28. $f(x) = \frac{x^5}{5}$ функциясының графигіне $x_0 = -1$ нүктесінде жүргізілген жанаманың:

A) Теңдеуі $y = -x + \frac{4}{5}$

B) Бұрыштық коэффициенті 2-ге тең

C) Бұрыштық коэффициенті -1-ге тең

D) Бұрыштық коэффициенті 1-ге тең

E) Теңдеуі $y = 2x + \frac{4}{5}$

F) Теңдеуі $y = x + \frac{4}{5}$

G) Теңдеуі $y = -2x + \frac{4}{5}$

H) Бұрыштық коэффициенті -2-ге тең

29. $\int_0^a \cos 3x dx$ ($a \in R$) интегралдың ең:

A) кіші мәні $-\frac{2}{3}$ -ге тең

B) үлкен мәні $-\frac{1}{3}$ -ге тең

C) кіші мәні $\frac{1}{3}$ -ге тең

D) үлкен мәні $-\frac{2}{3}$ -ге тең

Е) үлкен мәні $\frac{1}{3}$ -ге тең

Ғ) үлкен мәні $\frac{2}{3}$ -ге тең

Г) кіші мәні $\frac{2}{3}$ -ге тең

Н) кіші мәні $-\frac{1}{3}$ -ге тең

30. Радиустары 3 және 5 болатын екі шеңбер сырттай жанасады. Жанасу нүктесінен осы шеңберлерге жүргізілген ортақ жанамаға дейінгі қашықтық:

А) 3-ке тең

В) $3\frac{3}{4}$ -ке тең

С) Бүтін сан

Д) Жұп сан

Е) 5-ке тең

Ғ) Рационал сан

Г) Тақ сан

Н) Жай сан

ФИЗИКА

1. Комбайн барабанының диаметрі 600 мм. Барабанның айналу периоды 0,04 с болса. Оның центрге тартқыш үдеуі

А) $\approx 6,7 \text{ км/с}^2$

В) $\approx 7,5 \text{ км/с}^2$

С) $\approx 2,9 \text{ км/с}^2$

Д) $\approx 1,4 \text{ км/с}^2$

Е) $\approx 4,3 \text{ км/с}^2$

2. Кранмассасы 1,5 т жүкті 0,5 мин ішінде белгілі бір биіктікке көтерді.

Кранның қуаты 10 кВт, ал ПӘК-і 70% болса, кранның жүкті көтерген биіктігі ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

А) 1,4 м.

В) 10 см.

С) 14 м.

Д) 0,1 км.

Е) 10 м.

3. Ішінде дымқыл соратын құрылымы бар трубка арқылы 10 л ауа өткізілді.

Осыдан соң трубканың массасы 300 мг-ға артты. Ауаның абсолют

ылғалдылығы

А) 40 г/м^3

В) 30 г/м^3

С) 20 г/м^3

Д) 50 г/м^3

Е) 10 г/м^3

4. Зарядтары бірдей $q_1 = q_2 = q_3 = 2 \cdot 10^{-9} \text{ Кл}$ үш шар бір қабырғасының

ұзындығы 10 см болатын теңқабырғалы үшбұрыштың төбелеріне

орнатылған. Шар массаларын өте аз деп есептегенде, әр шарға әсер ететін

$$\text{күш } (k=9 \cdot 10^9 \frac{\text{Н} \cdot \text{м}^2}{\text{Кл}^2})$$

- A) $2 \cdot 10^{-6}$ Н.
- B) $4 \cdot 10^{-6}$ Н.
- C) $6 \cdot 10^{-6}$ Н.
- D) $3 \cdot 10^{-6}$ Н.
- E) $1 \cdot 10^{-6}$ Н.

5. Кедергісі $3 \cdot 10^{-2}$ Ом контур арқылы өтетін магнит ағыны 2 с-та $1,2 \cdot 10^{-2}$ Вб-ге өзгереді. Контурдағы ток күші

- A) 2 А.
- B) 0,1 А.
- C) 1 А.
- D) 0,2 А.
- E) 4 А.

6. Дыбыс толқындарының судағы таралу жылдамдығы 1450 м/с. Егер дыбыс жиілігі 483 Гц болса, қарама-қарсы фазада тербеліп тұрған ең жақын екі нүктенің арақашықтығы

- A) 6 м
- B) 7 м
- C) 3 м
- D) 3,5 м
- E) 1,5 м

7. Жарық жиілігі артқанда металл бетінен ыршып шығаратын фотоэлектрондардың жылдамдығы 2 есе өседі. Сонда тежеуші потенциал

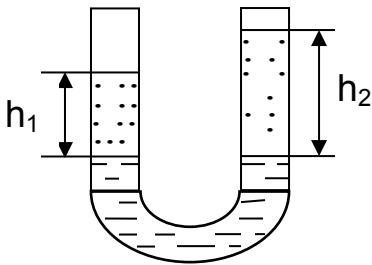
- A) өзгермейді.
- B) 4 есе артты.
- C) 4 есе кеміді.
- D) 2 есе артты.
- E) 2 есе кеміді.

8. Планета аралық кемедегі ұшып бара жатқан ғарышкер салмақсыздық қалпын:

- A) Жер атмосферасының шегінен шыққанна соң сезінеді.
- B) қоршаған атмосфераның тығыз қабаттарынан өтіп бара жатқан уақытта сезінеді.
- C) кеме ұшырылғаннан бастап, қозғалтқышын сөндіргенге дейінгі уақыт аралықтарында сезінеді.
- D) ғарыш кеңістігінде кеменің қозғалтқышын көндірген кезден бастап сезінеді
- E) тек қана кеме ұшырылған кезде сезінеді.

9. U-тәрізді ыдыстың екі иініне су және май құйылып, оларды сынап бөліп тұр. Сынап пен сұйықтардың жанасу беттері бір деңгейде. Егер майдың бағанының биіктігі 20 см болса, су бағанының биіктігі (

$$\rho_c = 10^3 \frac{\text{кг}}{\text{м}^3}; \rho_m = 0,9 \cdot 10^3 \frac{\text{кг}}{\text{м}^3})$$

- A) 14 см.
- B) 16 см.
- C) 22 см.
- D) 18 см.
- E) 24 см.

10. Массасы 500 кг вагонеткаға 25 Н күшпен әсер ету арқылы тыныштық күйден шығарған. Ол 2 м/с жылдамдық алғанға дейін кететін уақыт

- A) 40 с
- B) 80 с
- C) 50 с
- D) 60 с
- E) 30 с

11. Қыздырғыштан газға берілген жылу мөлшері Q_1 машинаның ПӘК-і η . Осындай машинаның жұмысын есептейтін формула:

- A) $A=Q_1$.
- B) $A=\frac{\eta}{Q_1}$.
- C) $A=(1+\eta)Q_1$.
- D) $A=\eta Q_1$.
- E) $A=\frac{Q_1}{\eta}$.

12. Қуаты 36 Вт электр шамы 12 В кернеуге арналған. Шамдағы ток күші:

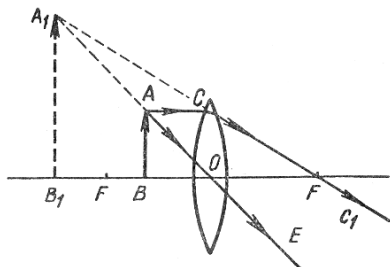
- A) 6 А
- B) 7 А
- C) 3 А
- D) 9 А
- E) 5 А

13. Аңшы мылтықты атқанда оның жаңғырығын 6 с өткенде естіді.

Дыбыстың ауадағы жылдамдығы 343 м/с болса, дыбыс шағылған кедергінің орналасу қашықтығы

- A) 686 м
- B) 1029 м
- C) 349 м
- D) 2058 м
- E) 692 м

14. Суреттегі линзаның түрі және оның кескіні

- А) Жинағыш; жалған, төңкерілген және кішірейтілген.
 В) Жинағыш; жалған, тура және үлкейтілген.
 С) Жинағыш; шын, төңкерілген және кішірейтілген.
 D) Жинағыш; жалған, тура және кішірейтілген.
 E) Шашыратқыш; шын, төңкерілген және кішірейтілген.
15. Антипротонның заряды
 А) анықталмаған.
 В) бейтарап.
 С) теріс.
 D) оң.
 E) нөлге тең.
16. Жүргізуші уақыттың бірінші жартысында 60 км/сағ жылдамдықпен жүреді. Барлық жолдағы орташа жылдамдық 65 км/сағ. Уақыттың екінші жартысындағы жылдамдық
 А) 70 км/сағ
 В) 65 км/сағ
 С) 60,25 км/сағ
 D) 125 км/сағ
 E) 62,5 км/сағ
17. Аялдамадан бастап қозғалған массасы 7000 кг автобус 24 с ішінде жылдамдығын 12 м/с-қа жеткізді. Егер үйкеліс коэффициенті 0,02-ке тең болса, автобустың орташа қуаты ($g = 10 \text{ м/с}^2$)
 А) 4,2 кВт.
 В) 294 Вт.
 С) 29,4 кВт.
 D) 28,8 кВт.
 E) 42 кВт.
18. ПӘК-і 40 % жылу қозғалтқышы 1 с ішінде 12 кДж жылуды босқа жоғалтқан. Оның сол уақытта қыздырғыштан алған жылу мөлшері
 А) 10 кДж.
 В) 15 кДж.
 С) 30 кДж.
 D) 20 кДж.
 E) 25 кДж.
19. Зарядтары $q_1 = 8q$, $q_2 = 4q$, $q_3 = -4q$, $q_4 = 0$ бірдей төрт металл шарлардың ішінен, алдымен 1-ші зарядтар жүйесіндегі q_1 және q_2 зарядтар өзара түйістіріліп, қайтадан бастапқы орнына келтірілді. Содан соң 2-ші зарядтар жүйесіндегі q_4 және q_3 зарядтары дәл солай түйістіріліп, қайта бастапқы орнына келтірілді. Содан соң 1 және 2 зарядтар жүйесінен алынған екі заряд өзара түйістіріліп, қайтадан бастапқы орнына келтірілді. Осы екі шардың заряды
 А) $3q$ және $3q$

- B) $-2q$ және $-q$
- C) $-2q$ және $-3q$
- D) $2q$ және $2q$
- E) $2q$ және $-q$

20. Бор постулатына сәйкес келетін тұжырым:

1. Атомдағы электрондар дөңгелек орбитамен қозғалады және бұл кезде электромагниттік сәуле шығарады.
2. Атомдар белгілі бір стационар күйде болады және стационар күйдегі атомдар сәуле шығармайды.
3. Атомдар бір стационар күйден екіншісіне өткенде электромагниттік сәуле квантын шығарады немесе жұтады.

- A) Тек қана 1
- B) Тек қана 2
- C) Тек қана 3
- D) 1, 2, 3
- E) 2 және 3

21. Жазық конденсатордың электрсійымдылығы оның астарларының арасындағы

- A) арақашықтыққа тура пропорционал
- B) арақашықтығының квадраттық түбіріне кері пропорционал
- C) арақашықтығына тең
- D) арақашықтығының квадратына тура пропорционал
- E) арақашықтығының квадраттық түбіріне тура пропорционал
- F) нөлге тең
- G) арақашықтығының квадратына кері пропорционал
- H) арақашықтыққа кері пропорционал

22. Көлемі $V = 4$ л ыдыста массасы $m = 1$ г сутегі бар. Ыдыстың көлем бірлігіндегі молекула саны неге тең?

- A) $n = 4,5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- B) $n = 7,5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- C) $n = 2,5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- D) $n = 4 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- E) $n = 5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- F) $n = 3,5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- G) $n = 1,5 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$
- H) $n = 1 \cdot 10^{25} \text{ м}^{-3}$

23. Бір ұшынан ілінген мыс сымның өз салмағынан үзіліп кететін ұзындығы ($\sigma = 450 \text{ Мпа}$, $g = 10 \text{ м/с}^2$, $\rho = 8,9 \cdot 10^3 \text{ кг/м}^3$)

- A) $\approx 2 \cdot 10^3 \text{ м}$
- B) $\approx 2 \text{ км}$
- C) $\approx 1000 \text{ м}$
- D) $\approx 5000 \text{ м}$
- E) $\approx 5 \text{ км}$
- F) $\approx 1 \text{ км}$
- G) $\approx 2000 \text{ м}$
- H) $\approx 5 \cdot 10^3 \text{ м}$

24. Көл бетіндегі қысыммен салыстырғанда 50%-ке артық қысымды сезіну үшін сүңгу тереңдігі:

$$A) h = \frac{2P_{атм}}{\rho g}$$

$$B) h = \frac{3P_{атм}}{\rho g}$$

$$C) h = 2P_{атм} \rho g$$

$$D) h = \frac{P_{атм}}{2\rho g}$$

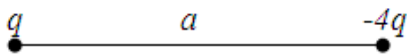
$$E) h = \frac{P_{атм}}{3\rho g}$$

$$F) h = \frac{P_{атм}}{\rho g}$$

$$G) h = \frac{1,5P_{атм}}{\rho g}$$

$$H) h = \frac{P_{атм}}{1,5\rho g}$$

25. Әр текті q және $-4q$ зарядталған денелер бір-бірінен a қашықтықта бекітілген. Осы зарядтардан q_0 қосымша зарядты, жүйе тепе-теңдігін бұзбайтындай етіп ...

A) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $4a$ қашықтықта орналастыру керек.

B) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $2a$ қашықтықта орналастыру керек.

C) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.

D) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $2a$ қашықтықта орналастыру керек.

E) q зарядтан $0,5a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $1,5a$ қашықтықта орналастыру керек.

F) q зарядтан a қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан $3a$ қашықтықта орналастыру керек.

G) q зарядтан $2a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.

H) q зарядтан $3a$ қашықтықта, ал $-4q$ зарядтан a қашықтықта орналастыру керек.

26. Серіппеге жүк ілінген. Жүк тербелісінің максимал кинетикалық энергиясы $E_k = 1$ Дж, ал амплитудасы $A = 5$ см. Серіппенің қатаңдығы неге тең?

$$A) k = 80,5 \text{ Н/м}$$

$$B) k = 800 \text{ Н/м}$$

$$C) k = 500 \text{ Н/м}$$

$$D) k = 205 \text{ Н/м}$$

$$E) k = 655 \text{ Н/м}$$

$$F) k = 700 \text{ Н/м}$$

$$G) k = 422 \text{ Н/м}$$

$$H) k = 20,5 \text{ Н/м}$$

27. Жиілігі 2000 Гц дыбыс тербелісінің периодына тең уақытта, ұзындығы

300 м электрмагниттік толқынында қанша тербеліс жасалады?

- A) 1000
- B) 5000
- C) 1700
- D) 300
- E) 500
- F) 1500
- G) 200
- H) 2000

28. Тік жоғары лақтырылған массасы 50 г дененің ең жоғарғы көтерілу нүктесіндегі потенциалдық энергиясы 10 Дж. Дененің бастапқы жылдамдығы ($g = 10\text{м/с}^2$)

- A) 30 м/с
- B) 50 м/с
- C) 20 м/с
- D) 25 м/с
- E) 5 м/с
- F) 10 м/с
- G) 40 м/с
- H) 15 м/с

29. Біртекті магнит және электр өрісі бар кеңістікте протон түзу сызықты

бірқалыпты $v = 10^4$ м / с жылдамдықпен қозғалады. Электр өрісінің кернеулігі $E = 100$ В/м. Магнит өрісінің индукциясы:

- A) 10^{-4} Тл
- B) 10^6 Тл
- C) 10^{-6} Тл
- D) 10^{-2} Тл
- E) 10^2 Тл
- F) 10^4 Тл
- G) 10^5 Тл
- H) 10^{-5} Тл

30. Неге су жіберетін құбырларды жер астына белгілі бір тереңдікке көмеді?

- A) Жер бетінде орын алып тұрмау үшін
- B) Қысты күні қатып қалмау үшін
- C) Құбырларды тат баспауы үшін
- D) Қысты күні су салқын болу үшін
- E) Құбырларды жөндеуге ыңғайлы болу үшін
- F) Құбырлар деформацияланбау үшін
- G) Қашықтықты азайту үшін
- H) Судың қысымын арттыру үшін

ХИМИЯ

1. Заттар массасының сақталу заңы:

- A) заттардың құрамын таңбалар арқылы өрнектеп, оның химиялық формуласын жазуға болады
- B) химиялық реакцияны химиялық таңбалар және формулалар арқылы шартты түрде жазу

С) әрбір күрделі заттың алыну тәсіліне қарамастан құрамы тұрақты болады

Д) химиялық әрекеттесуге кіріскен заттардың массасы одан түзілетін заттардың массасына тең

Е) берілген элемент атомының басқа элемент атомдарының белгілі бір санын қосып алу қабілеті

2. 4-период 6-топтың қосымша топшасында орналасқан элементтің реттік нөмірі

А) 34

В) 24

С) 22

Д) 32

Е) 72

3. Иондық байланыс түзетін элементтер

А) күкірт және бром

В) күкірт және магний

С) күкірт және хлор

Д) күкірт және сутек

Е) күкірт және оттегі

4. Гидролизденетін тұз

А) NaCl

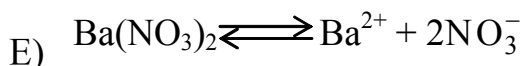
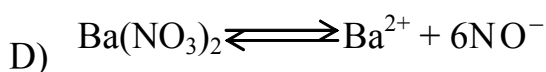
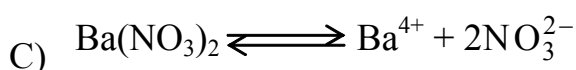
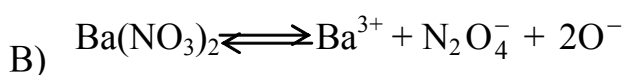
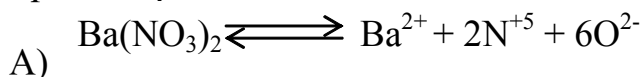
В) Na₂CO₃

С) NaI

Д) NaNO₃

Е) Na₂SO₄

5. Барий нитраты диссоциациясын мына теңдеу көрсетеді:

6. 22 моль су ыдырағанда бөлінетін оттектің көлемі (қ.ж. литрмен):

А) 256,4

В) 246,4

С) 266,4

Д) 236,4

Е) 260,4

7. Бөлме температурасында су әрекеттеспейді:

А) күкірт(VI) оксидімен

В) күкірт (IV) оксидімен

С) фосфор(V) оксидімен

Д) көмірқышқыл газымен

Е) кремний оксидімен

8. Қышқылдығы жоғары оксид:

А) SO₂

- B) TeO_2
C) SeO_2
D) SO_3
E) TeO_3
9. Мына өзгерістеги $X \rightarrow \text{XO}_2 \rightarrow \text{XO}_3 \rightarrow \text{H}_2\text{XO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{XO}_4$ «X» заты
A) күкірт
B) кальций
C) алюминий
D) фосфор
E) сутек
10. Реттік нөмірінің өсуіне байланысты галогеннен түзілген жай заттардың түсі және агрегаттық күйі өзгереді. Сұйық күйдегі галоген:
A) F_2
B) Cl_2
C) Br_2
D) I_2
E) Se
11. 22,4 л күкіртсутек және 128 г күкірт (IV) оксиді әрекеттескенде түзілетін күкірттің массасы
A) 96 г
B) 32 г
C) 64 г
D) 48 г
E) 16 г
12. Қалыпты температурада концентрлі азот қышқылымен әрекеттеспейтін металл:
A) Al.
B) Cu.
C) Na.
D) K.
E) Mg.
13. Сілті ерітіндісін мен кремний әрекеттесуінің реакция теңдеуіндегі коэффициент қосындысы
A) 7
B) 8
C) 6
D) 5
E) 4
14. Сутектермиялық әдіспен таза күйінде алынбайтын металл:
A) Hg
B) Ag
C) Pb
D) Cu
E) Ca
15. 31 г кальций фосфатын алу үшін жұмсалатын негіз бен қышқылдың массалары (г)
A) 25,2; 39,6
B) 15,2; 33,6

- C) 31,2; 15,6
D) 28,2; 22,6
E) 22,2; 19,6
16. Fe^{2+} және Fe^{3+} иондарының реактивтері
A) KCl және $\text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6]$
B) $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ және KCNS
C) $\text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ және NaCl
D) $\text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ және $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$
E) $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ және KCl
17. Гомологтарға жататын заттар:
A) Ацетилен және этилен.
B) Пропанол және пропаналь.
C) 2,2-диметилбутан және 2,2-диметилпропан.
D) Пентен және 2-метилбутен.
E) Хлорэтан және дихлорэтан.
18. 13,7 г бромбутанмен әрекеттесу үшін қажетті калий гидроксидінің 50%-тік ерітіндісінің массасы:
A) 5,6 г.
B) 15,6 г.
C) 11,2 г.
D) 12,2 г.
E) 12 г.
19. Нәтижесінде 3 г этан түзілген болса, гидрлену реакциясына қатысқан(қ.ж.) этиленнің көлемі:
A) 2,6 л
B) 0,22 л
C) 23 л
D) 24 л
E) 2,24 л
20. 22г этанальды гидрлегенде түзілген спирт 177г суда ерітілді. Ерітіндідегі спирттің массалық үлесі (%)
A) 11,1
B) 11,5
C) 12,5
D) 13,1
E) 10,5
21. Көмірқышқыл газының $0,6 \cdot 10^{23}$ молекуларындағы және азоттың $5,4 \cdot 10^{23}$ молекуларындағы зат мөлшерілері
A) 0,2 моль CO_2 және 2,5 моль N_2
B) 0,5 моль CO_2 және 3 моль N_2
C) 0,9 моль CO_2 және 0,2 моль N_2
D) 0,1 моль CO_2 және 0,9 моль N_2
E) 1 моль CO_2 және 0,5 моль N_2
F) 1,5 моль CO_2 және 0,2 моль N_2
G) 0,1 моль CO_2 және 1,5 моль N_2
H) 0,125 моль CO_2 және 2 моль N_2
22. Химиялық элемент 4-период IA топта орналасқан. Осы элемент атомындағы электрондардың орналасу тәртібі мына сандар қатарына сәйкес келеді:

- A) 2,8,8,18
- B) 2,8,8,2
- C) 2,8,18,1
- D) 2,8,8,1
- E) 2,8,10,8
- F) 2,8,10,2
- G) 2,8,18,8
- H) 2,8,18,2

23. Теңдеуі $2\text{Na} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$ болып келетін реакция

реакциялардың қай типіне жатады:

- A) тотығу-тотықсыздану
- B) алмасу
- C) орын басу
- D) бейтараптану
- E) диссоциациялану
- F) қосылу
- G) айырылу
- H) гидролиздену

24. Негіздік оксид те, қышқылдық оксид те мына қатарда:

- A) MnO_2 және MnO_3
- B) MnO және Mn_2O_7
- C) MnO_3 және Mn_2O_7
- D) MnO_2 және MnO
- E) Mn_2O_7 және MnO
- F) MnO_2 және Mn_2O_3
- G) Mn_2O_7 және MnO_3
- H) MnO_3 және MnO

25. Катализатор Pt қатысуымен NH_3 жанғанда NO мен H_2O түзілетінін біле отырып 3,4 г NH_3 жанғанда қанша литр (қ.ж.) NO түзілгенін есептіңіз.

- A) 67,2
- B) 10,8
- C) 23,6
- D) 22,4
- E) 1,12
- F) 4,48
- G) 44,8
- H) 2,24

26. Сутек бөлініп шығады темірді... араластырғанда.

- A) концентрлі азот қышқылымен
- B) сұйылтылған, азот қышқылымен
- C) аммоний хлориді ерітіндісімен
- D) мыс (II) хлориді ерітіндісімен
- E) аммиак ерітіндісімен
- F) сұйытылған күкірт қышқылымен
- G) сілті ерітіндісімен
- H) концентрлі күкірт қышқылымен

27. Белгісіз тұздың ерітіндісіне натрий сульфатының ерітіндісін қосқанда ақ тұнба түзіледі. Белгісіз тұздың формуласы:

- A) FeCl_3

- B) CuSO_4
- C) Cl_2
- D) Na_2CO_3
- E) KNO_3
- F) ZnCO_3
- G) KCl
- H) BaCl_2

28. Өзгерістер схемасындағы $\text{C}_6\text{H}_6 \rightarrow \text{X} \rightarrow \text{C}_6\text{H}_5\text{ONa}$ «X» заты

- A) пропаналь
- B) хлорбензол
- C) бензой қышқылы
- D) этиленгликоль
- E) сірке қышқылының метил эфирі
- F) изопропанол
- G) анилин
- H) фенол

29. Глюкозаға тән реакциялар:

- A) мыс (II) гидроксидімен тотығу
- B) полимерлену
- C) пептидтердің түзілуі
- D) гидролиздену
- E) гидраттану
- F) этерификациялану
- G) спирттік ашу
- H) сабындану

30. Глюкозаға да, метанальға да тән:

- A) гидрогендену реакциясы
- B) мыс (II) гидроксидімен әрекеттесу
- C) сутекпен әрекеттесу
- D) кәдімгі жағдайда екуі де қатты агрегаттық күйде
- E) молекулааралық сутектік байланыс
- F) этерификациялану реакциясы
- G) «күміс айна» реакциясы
- H) ашу реакциясы

БИОЛОГИЯ

1. Сабаққа мықтылық қасиет береді

- A) Түзуші ұлпа
- B) Жабын ұлпа
- C) Тірек ұлпа
- D) Қор жинаушы ұлпа
- E) Фотосинтездеуші ұлпа

2. Гүлді өсімдіктердің қосарлы ұрықтануын ашты:

- A) С. Навашин
- B) Т.Шванн
- C) М. Шлейден
- D) Ф. Жакоб
- E) Ж. Моно

3. Ақ сұлама денесі қабаттары:

- A) 4
 - B) 5
 - C) 2
 - D) 3
 - E) 6
4. Паразит саңырауқұлақтар тарататын тері ауруы
- A) Тұмау.
 - B) Теміреткі.
 - C) Қызылша.
 - D) Аллергия.
 - E) Қышыма қотыр.
5. Спорангийлердің жиынтығы
- A) Өскінше
 - B) Өсімді көбею
 - C) Сорус
 - D) Өнім бүршігі
 - E) Спора
6. Жапырақтары мен сабақтары бір орыннан екінші орынға жылыстап өседі:
- A) Балдырлар
 - B) Плаундар
 - C) Мүктер
 - D) Қырықбуындар
 - E) Қыналар
7. Лалагүл тұқымдасындағы жеке ірі гүлі бар өсімдік:
- A) Сүмбілшаш.
 - B) Инжугүл.
 - C) Пияз.
 - D) Қасқыржем.
 - E) Қызғалдақ (жауқазын).
8. Жануарлардың қозғалыс үйлесімділігі мен тепе-теңдігің басқаратын мидың бөлігі
- A) ортаңғы ми
 - B) үлкен ми сынары
 - C) мишық
 - D) сопақша ми
 - E) аралық ми
9. Адам денесінде күн сәулесінің әсерінен түзіледі:
- A) А дәрумені.
 - B) С дәрумені.
 - C) D дәрумені.
 - D) Қоректенуге қажетті органикалық заттар.
 - E) Көп мөлшерде тер.
10. Рефлекстік доға ... бөлімнен тұрады
- A) 1
 - B) 3
 - C) 8
 - D) 5
 - E) 6
11. Денедегі барлық сүйектердің саны.

- A) 150-ден астам.
B) 100-ден астам.
C) 250-ден астам.
D) 200-ден астам.
E) 280-нен астам.
12. Адамның қаны берілген қызметтің тек біреуін атқарады:
A) Иммунды.
B) Қозуды жеткізу.
C) Көбею.
D) Қоректік заттарды қорыту.
E) Асқорыту.
13. Тыныс алу мүшелерін белгілеңіз:
A) Мұрын қуысы, ауыз қуысы, көмей, кеңірдек, ауатамыр, өкпе.
B) Мұрын қуысы, кеңсірік, көмей, ауыз қуысы, ауатамыр, өкпе.
C) Мұрын қуысы, кеңсірік, көмей, кеңірдек, ауатамыр, өкпе.
D) Мұрын қуысы, кеңсірік, ауыз қуысы, ауатамыр, көмей, өкпе.
E) Мұрын қуысы, кеңсірік, ауыз қуысы, кеңірдек, ауатамыр, өкпе.
14. Асқорыту мүшелері қалыптасатын ұрық жапырақшасы:
A) Бластула.
B) Эктодерма.
C) Энтодерма.
D) Мезодерма.
E) Барлық ұрық жапырақшалар.
15. Қуықтың қабынуы:
A) Нефрит
B) Нефрон
C) Цистит
D) Уремия
E) Энурез
16. Атавизмді мүшелер:
A) Соқырішек
B) Түкті адам
C) Үшінші қабақ
D) Құлақ маңындағы бұлшықет
E) Артық саусақ
17. Гетерозиготалы генотип:
A) Aa
B) bb
C) aa
D) BB
E) AA
18. Опарин-Холдейн болжамын сынақ тәжірибемен дәлелдеген ғалым:
A) Э.Геккель
B) А.Левенгук
C) С.Миллер
D) Луи Пастер
E) Д.Тиндаль
19. Эволюциялық ілімнің негізін қалаушы ғалым:
A) К. Линней

- В) Ч. Дарвин
С) Р. Гук
D) А. Левенгук
E) Ф. Бэкон
20. Жердің саналы қабығы-
A) Атмосфера.
B) Биосфера.
C) Гидросфера.
D) Литосфера.
E) Ноосфера.
21. Негізгі ұлпаға жатады:
A) су жинаушы
B) жабын
C) фотосинтездеуші
D) тірек
E) түзуші
F) қор жинаушы
G) өткізгіш
H) бөліп шығарушы
22. Желарқылы айқас тозаңдануға тән:
A) бітеу гүлдің тозаңдануы
B) гүлдері ашық реңді
C) тозаңдары майда жеңіл көп
D) шірнеліктері бар
E) аталық жіпшелері ұзын, әрі төмен иіліп тұрады
F) гүлдері реңсіз
G) тозаңдары ірі
H) аналығының аузы үлпек қауырсынды
23. Бактерияның топырақта тіршілік ету мерзімі:
A) 10 жыл
B) 1 жыл
C) 5-6 ай
D) 5-6 жыл
E) 50-60 жыл
F) 20-30 жыл
G) 25-40 жыл
H) 100 жыл
24. Қырықжапырақтың тамырсабағы:
A) тік
B) жатаған
C) өрмелегіш
D) шырмалғыш
E) қысқарған
F) ұзарған
G) желілі
H) дің
25. Үлкен ми сыңарының сезу қимыл аймағы орналасады:
A) төбе
B) маңдай

- C) самай
- D) шүйде
- E) қарақұс
- F) бет
- G) жақ
- H) көпір

26. Бір шеті сүйектерге, екінші шеті терінің астыңғы жағына бекінетін бұлшықет:

- A) трапеция
- B) ромб
- C) ымдау
- D) көкет
- E) шайнау
- F) үшбасты
- G) төртбасты
- H) сыртқы қабырғааралық

27. Хлорлы әк тез әсер ететін ауру туғызатын микроб:

- A) дизентерия
- B) іш сүзегі
- C) тырысқақ
- D) оба
- E) тұмау
- F) шешек
- G) ұшық
- H) сарыауру

28. Жай нәруыздарға жатады:

- A) альбумин
- B) фосфопротеид
- C) муцин
- D) гистон
- E) фибриноген
- F) глобулин
- G) миоглобин
- H) хлорофилл

29. Сиыр сүтінің молаюы... жатады.

- A) айқын емес өзгергіштікке
- B) айқын өзгергіштікке
- C) генотиптік өзгергіштікке
- D) фенотиптік өзгергіштікке
- E) мутациялық өзгергіштікке
- F) модификациялық өзгергіштікке
- G) еріксіз өзгергіштікке
- H) ерікті өзгергіштікке

30. Қаны ұйымайтын адамның қанында ... нәруызы болмайды.

- A) миоглобин
- B) глобулин
- C) гемоглобин
- D) миозин
- E) кератин

- F) актин
- G) фибрин
- H) глютен

ГЕОГРАФИЯ

1. Саргас теңізін ашқан саяхатшы
 - A) А. Веспуччи
 - B) Н.И. Вавилов
 - C) А. Гумбольдт
 - D) X. Колумб
 - E) Бонплан
2. Биіктігі бірдей нүктелерді қосатын сызықтар:
 - A) бергштрих
 - B) изотерма
 - C) горизонталь
 - D) изосызық
 - E) изобара
3. Желдің бағытын қадағалайтын құрал.
 - A) Флюгер.
 - B) Барограф.
 - C) Термометр.
 - D) Анемометр.
 - E) Анероид.
4. Мұхит, теңіз суларының құрлыққа сүйірлене немесе тереңірек ішке енген бөлігі:
 - A) Архипелаг.
 - B) Бұғаз.
 - C) Шығанақ.
 - D) Арал.
 - E) Теңіз.
5. Аустралияның халқы 22,4 млн. Жерінің ауданы 7,1 млн км² халқының орташа тығыздығын есептеңіз
 - A) 9
 - B) 3
 - C) 5
 - D) 1
 - E) 8
6. Жер шарындағы тұрақты соғатын желдер қалай аталады:
 - A) муссондар мен бора
 - B) батыс желдер мен пассаттар
 - C) пассаттар мен бриздер
 - D) батыс желдер мен бриздер
 - E) муссондар мен бриздер
7. Бір ендікте жатқан табиғат кешендеріндегі айырмашылықтар ... байланысты.
 - A) тұрақты желге
 - B) адамның іс-әрекетіне
 - C) рельефке және мұхиттан қашық орналасуына, климатқа, географиялық ендікке.

- D) жер асты суларына
E) ауа массаларына
8. Антарктидадағы мұздың орташа қалыңдығы.
A) 1720 м.
B) 1000 м.
C) 500 м.
D) 100 м.
E) 10 м. жоғары.
9. Жайық, Сырдария өзендері туралы алғашқы мәліметтер қалдырған:
A) Әл-Фараби
B) Ш.Уәлиханов
C) Әл-Идриси
D) Махмуд Қашқари
E) Геродот
10. Талдықорғанда буланушылық 800 мм, ал жауын-шашын 412 мм болғанда ылғалдану коэффициентін тап
A) $\approx 0,19$
B) $\approx 0,51$
C) ≈ 1
D) $\approx 0,26$
E) $\approx 0,85$
11. Қазақстандағы сулы-батпақты-шөлді ландшафт
A) Алакөл
B) Наурызым
C) Үстірт
D) Ақсу-Жабағылы
E) Қорғалжын
12. Қазақстанның ішкі көшіп-қонуы басым қалалары:
A) Алматы, Өскемен.
B) Қостанай, Ақтау.
C) Тараз, Арқалық.
D) Астана, Алматы.
E) Маңғыстау, Тараз.
13. Орталық Қазақстанда химия өнеркәсібінің шикізаты.
A) Рудалық кен орындарымен бірге болатын әртүрлі газдар.
B) Рудалық химиялық шикізат.
C) Автокөліктің пайдаланған газы.
D) Мұнай-газ кендерінің қалдығы.
E) Шахталық газ, металлургиялық заводтардан шығатын газдар.
14. «Түрксіб» темір жолы ... экономикалық аудандар арқылы өтеді
A) Солтүстік, Батыс
B) Оңтүстік, Шығыс
C) Шығыс, Солтүстік
D) Орталық, Солтүстік
E) Батыс, Оңтүстік
15. Католиктік, протестант және православие ағымдары ... дінінің тармақтарына жатады.
A) Ислам.
B) Христиан.

- C) Будда.
D) Иудаизм.
E) Индуизм.
16. Суэц каналы ... жалғастырады
A) Үнді мұхиты мен Тынық мұхитын
B) Қызыл теңізі мен Аравия теңізін
C) Жерорта теңізі мен Қызыл теңізді.
D) Атлант мұхиты мен Тынық мұхитын
E) Солтүстік теңізі мен Балтық теңізін
17. Молдованың астанасы:
A) Москва
B) Рига
C) Минск
D) Кишинев
E) Киев
18. Пиреней мен Балқан түбектері аймағын алып жатқан елдердің ішіндегі ең ірісі:
A) Андорра.
B) Сан-Марино.
C) Ватикан.
D) Мальта.
E) Испания.
19. Жапония ... металын қорытудан дүние жүзінде ең алдыңғы орында
A) шойын мен болат
B) титан мен магний
C) вольфрам мен молибден
D) мыс пен мырыш
E) полиметалл
20. Канададағы Квебек провинциясы тұрғындарының тілі:
A) Ағылшын.
B) Португал.
C) Италиян.
D) Француз.
E) Испан.
21. Жалпы географиялық картаға жатады:
A) Дүние жүзінің саяси картасы
B) Топографиялық карта
C) Литосфералық тақталар картасы
D) Климаттық белдеулер картасы
E) Физикалық карта
F) Халықтар картасы
G) Топырақ картасы
H) Шолу картасы
22. Оңтүстік жарты шардағы жаз айлары:
A) Желтоқсан
B) Қаңтар
C) Ақпан
D) Наурыз
E) Сәуір

F) Маусым

G) Шілде

H) Тамыз

23. Географиялық қабықтағы негізгі заңдылықтар:

A) Ырғақтылық

B) Географиялық орын

C) Жылу

D) Ылғалдылық

E) Зоналылық

F) Тұтастық

G) Өсімдік жамылғысы

H) Жануарлар әлемі

24. Қазақстанның солтүстігіндегі қорық:

A) Ақсу-Жабағылы

B) Батыс Алтай

C) Наурызым

D) Қорғалжың

E) Алматы

F) Үстірт

G) Барсакелмес

H) Қаратау

25. Ілеспе газдан сұйық көмір сутегін бөліп алып, одан конденсат алатын кен орны:

A) Құмкөл

B) Теңіз

C) Қашаған

D) Имашев

E) Кеңқияқ

F) Жаңажол

G) Қарашығанақ

H) Доссор

26. Ақтөбе қаласында орналасқан зауыт:

A) Этан шығаратын газ өңдеу зауыты

B) Полиэтилен, полипропилен және пластмассадан жоғары температураға шыдамды заттар шығаратын зауыт

C) Мия зауыты

D) Құрылыс монтаж құралдарын дайындайтын зауыт

E) Лак-бояу зауыты

F) Рентген құрал-жабдықтарын шығаратын зауыт

G) Ферроқорытпа және химия қосындысы зауыты

H) Аспап жасау зауыты

27. Ағаш өнеркәсібінің басты үш ареалы:

A) ТМД елдері

B) Бразилия

C) Тропиктік Африка

D) Жапония

E) Батыс Еуропа

F) Канада

G) Оңтүстік-Шығыс Азия

Н) Шығыс Еуропа

28. Германияның халық сирек қоныстанған аумақтары:

А) Герман ойпатының шымтезекті батпақтар таралған аудандары

В) Рур мен Саар аудандары

С) Өнеркәсіпті аудандар

Д) Вольфсбург жері

Е) Солтүстік-шығыстағы Мекленбург, Бранденбург жерлері

Ғ) Неккар мен Майн аңғарлары

Г) Жоғары Рейн аңғары

Н) Балтық теңізі бойындағы Любек, Росток

29. Қытай мемлекетінің ерекше экономикалық ауданы:

А) Далянь

В) Шэньчжен

С) Циньхуандао

Д) Тяньцзинь

Е) Чжухой

Ғ) Яньтай

Г) Шаньтоу

Н) Фучжоу

30. Аустралияда Уран өндіріп, сыртқа шығарумен айналысатын кен орындары:

А) Брокен-Хилл

В) Порт-Пири

С) Рэнджер

Д) Квинсленд

Е) Набарлек

Ғ) Порт-Кембла

Г) Олимпик-Дэм

Н) Ньюкасл

ТАРИХ

1. Африканың солтүстік-шығысында орналасқан ежелгі мемлекет:

А) Финикия

В) Парфия

С) Вавилон

Д) Ассирия

Е) Египет

2. Ежелгі дүние тарихында Финикиялықтардың алатын орны:

А) ең күшті атты әскерлер құрды

В) алғашқы алтын ақшаларды соқты

С) алғашқы сына жазуын ойлап тапты

Д) алғаш кен орындарын игерді

Е) ең мықты кеме жасаушылар мен теңізшілер болды

3. Ежелгі Қытайдағы «патшалықтар күресінің» кезеңі:

А) Б.з.д. IV-III ғасыр.

В) Б.з.д. VIII-VI ғасыр.

С) Б.з.д. VII-V ғасыр.

Д) Б.з.д. III-I ғасыр.

Е) Б.з.д V-III ғасыр.

4. Рим императоры Гай Юлий Цезарь қаза тапқаннан кейінгі қалыптасқан саяси жағдай:
- A) демократиялық басқару жүйесі орнады
 - B) империя батыс және шығыс болып бөліне бастады
 - C) республикалық басқару жүйесі қалыптасты
 - D) бытыраңқылық жойылып, біртұтас мемлекет құрылды
 - E) империялық басқару жүйесі орнады
5. Испания тарихында «реконкистаның» мағынасы:
- A) Король билігінің нығаюы.
 - B) Арабтардың қуылуы.
 - C) Қолөнердің дамуы.
 - D) Франциямен сауда одағының құрылуы.
 - E) Шіркеудің күшеюі.
6. Орта ғасырлардағы Жапонияның астанасы:
- A) Токио
 - B) Нагоя
 - C) Киото
 - D) Иокогама
 - E) Осака
7. 1687 ж. ашылған Ресейдің тұңғыш жоғарғы оқу орны:
- A) Ресей Ғылым Академиясы.
 - B) Москвадағы университет.
 - C) Славян - грек - латын мектебі.
 - D) Орыс географиялық қоғамы.
 - E) Петербургтегі университет.
8. Англияда аграрлық төңкеріс басталған кез:
- A) XVI ғ.
 - B) XIX ғ.
 - C) XVIII ғ.
 - D) XVII ғ.
 - E) XX ғ.
9. XVIII ғ. Англияда капитализмнің мануфактуралық сатысынан фабрикалық жүйесіне өту кезеңі:
- A) қайта өрлеу
 - B) өнеркәсіп төңкерісі
 - C) дәуірлеу кезеңі
 - D) ағартушылық дәуірі
 - E) аграрлық төңкеріс
10. 1757 ж. бастап Қытай императоры Цяньлунның еуропалықтарға байланысты ұстанған саясаты:
- A) Сауда орындарына салықты көбейтті
 - B) Қытайға келуіне тыйым салды
 - C) Шет елдіктермен некеге тұруға шек қойды
 - D) Уақытша тұруға рұқсат берді
 - E) Жеке бастарына салықтар салынды
11. 1870 ж. 19 шілдеде
- A) Екінші империя жарияланды
 - B) Париж Коммунасы орнады
 - C) Франция-Пруссия соғысы басталды

- D) Герман империясы жарияланды
E) Франция-Пруссия соғысы аяқталды
12. «Анна Каренина», «Воскресенье» шығармаларының авторы:
A) Р.Роллан
B) Т.Драйзер
C) Ги де Мопассан
D) Л.Толстой
E) А.Франс
13. 1919 жылы құрылған Ұлттар Лигасының негізгі міндеті:
A) Революциялық-демократиялық қозғалыстардың ошақтарын құру.
B) Жаңа экономикалық аймақтар құру.
C) Отарларды бөліске салу.
D) Дүние жүзін бөлісуді реттеу.
E) Бейбітшілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
14. Германия мен Жапония арасындағы «Антикоминтерн пактісіне» қол қойылған жыл:
A) 1936 ж.
B) 1931 ж.
C) 1934 ж.
D) 1939 ж.
E) 1929 ж.
15. Екінші дүниежүзілік соғыс жылдары АҚШ-тың одақтастарына қару мен стратегиялық шикізатты қарызға немесе жалға берудің атауы:
A) Меценаттық.
B) Инвестициялар.
C) Ленд-лиз.
D) Кредит.
E) Репарациялар.
16. Ағайынды Уилбер және Орвилл Райттардың бірінші ұшағы сынақтан өтті:
A) Германияда.
B) Италияда.
C) Ұлыбританияда.
D) АҚШ-та.
E) Ресейде.
17. XX ғ. 20-жылдар. Орталық және Оңтүстік-Шығыс Еуропада өнеркәсібі дамыған мемлекеттер:
A) Венгрия, Швеция
B) Чехославакия, Австрия
C) Румыния, Португалия
D) Финляндия, Венгрия
E) Албания, Дания
18. 1939 ж. Польшаны жаулап алған елдер:
A) Австрия мен Германия
B) Германия мен Италия
C) Англия мен Германия
D) Англия мен Франция
E) Германия мен КСРО
19. Англияда 1957-1963 жж. мемлекеттік саясатты жаңарту әрекеті жасаған

үкімет жетекшісі:

- A) Г.Вильсон
- B) У.Черчилль
- C) Г.Макмиллан
- D) А.Иден
- E) К.Эттли

20. Л.И. Брежнев КОКП Орталық Комитетін басқарды:

- A) 1964-1982 жылдары.
- B) 1951-1964 жылдары.
- C) 1955-1985 жылдары.
- D) 1961-1980 жылдары.
- E) 1960-1975 жылдары.

21. Энеолиттік Ботай тұрағының мерзімі:

- A) Б.з.б.5-3 мыңжылдықтар аралығы
- B) Б.з.б. 7-8 мыңжылдықтар аралығы
- C) Б.з.б. 6-7 мыңжылдықтар аралығы
- D) Б.з.б.5-4 мыңжылдықтар аралығы
- E) Б.з.б. 4-5 мыңжылдықтар аралығы
- F) Б.з.б. 5-6 мыңжылдықтар аралығы
- G) Б.з.б. 3-2 мыңжылдықтар аралығы
- H) Б.з.б.7-6 мыңжылдықтар аралығы

22. Сақтардың қоғамындағы үш топ:

- A) Жауынгерлер
- B) Дінбасылар
- C) Құлдар мен жұмысшылар
- D) Патшалар
- E) Саудагерлер
- F) Абыздар
- G) Малшылар мен егіншілер
- H) Қолөнершілер

23. Б.з. I ғасырдың басында Жібек өндіру қайда игеріле бастады:

- A) Соғдыда
- B) Иранда
- C) Византияда
- D) Жапонияда
- E) Қытайда
- F) Рим империясында
- G) Үндістанда
- H) Түрік қағанатында

24. Шығыс моншасы табылған ортағасырлық қалалар:

- A) Сығанақ
- B) Талғар
- C) Йасы
- D) Отырар
- E) Қарнақ
- F) Суяб
- G) Шауғар
- H) Тараз

25. 1723-1730 жылдар аралығында болған оқиғаларды белгілеңіз:

- A) Орсқ бекінісінің салынуы
- B) Әбілқайыр ханның Ресейге ант беруі
- C) Абылай сұлтанның жоңғар тұтқынына түсуі
- D) «Аңырақай шайқасы»
- E) Ордабасы тауындағы қазақ жасақтарының жиыны
- F) Жоңғар мемлекетінің құлауы
- G) Тәуке ханның көз жұмуы
- H) «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама»

26. М.Өтемісұлымен өте жақсы таныс болған, қазақ даласы мен фольклорын зерттеген орыс шенеуніктері:

- A) Г.С.Карелин
- B) П.И.Небольсон
- C) В.В.Веселовский
- D) А.И.Левшин
- E) Г.С.Батеньков
- F) Н.А.Северцен
- G) В.И.Даль
- H) А.Бутаков

27. I дүниежүзілік соғысындағы Марна шайқасының болған жылы:

- A) 1914
- B) 1915
- C) 1916
- D) 1917
- E) 1918
- F) 1919
- G) 1920
- H) 1921

28. У.Черчилл премьер – министр болған жылдары:

- A) 1943 – 1946 жж.
- B) 1951 – 1954 жж.
- C) 1949 – 1951 жж.
- D) 1938 – 1942 жж.
- E) 1945 – 1949 жж.
- F) 1939 – 1943 жж.
- G) 1940 – 1943 жж.
- H) 1955 – 1958 жж.

29. 1939 ж. 30 қараша – 1940 ж. 12 наурыз аралығында соғысқан мемлекеттер:

- A) КСРО
- B) Монғолия
- C) Италия
- D) Жапония
- E) Финляндия
- F) Германия
- G) Эфиопия
- H) Польша

30. Жас ауған діншілдері – талибтер қозғалысы қай мемлекеттің ықпалында болды?

- A) Сауд Арабиясының

- В) Пәкістанның
- С) Кувейттің
- Д) Ираннң
- Е) Бангладештің
- Ғ) Үндістанның
- Г) Ауғанстанның
- Н) Ирактың

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. «Атом ядросында қаншалықты физикалық энергия болса, адамның миында соншалықты ойлау энергиясы бар» деген тұжырымға келген:
 - А) Г.Селье
 - В) И.С.Бах
 - С) Д.Дефо
 - Д) Ч.Дарвин
 - Е) Б.Рассел
2. Халық саны 100 мыңға толмайтын мемлекет:
 - А) Лихтенштейн
 - В) Пәкістан
 - С) Испания
 - Д) Бангладеш
 - Е) Нигерия
3. Иілгіштік пен динамизм тән:
 - А) Командалық экономика жүйесіне.
 - В) Жоспарлы экономика жүйесіне.
 - С) Дәстүрлі экономика жүйесіне.
 - Д) Аралас экономика жүйесіне.
 - Е) Натуралды-қауымдық экономика жүйесіне.
4. Республикалық басқарудың түрлері:
 - А) абсолюттік, конституциялық
 - В) парламенттік, президенттік
 - С) парламенттік, конституциялық
 - Д) президенттік, диктатуралық
 - Е) федеративті, унитарлы
5. Конституциялық Кеңес мүшелерінің саны:
 - А) 5
 - В) 6
 - С) 7
 - Д) 8
 - Е) 9
6. «Қоғам үшін де, сондай-ақ жеке адам үшін де дүниетанымсыз өмір сүру патологиялық ауытқумен тепе-тең апатқа алып келеді» деп жазған:
 - А) А. Құнанбайұлы
 - В) Р. Тагор
 - С) Л. Толстой
 - Д) А. Швейцер
 - Е) Пифагор
7. Өткен уақытта сезім органдарына әсер еткен,бірақ қазіргі сәтте қабылданып тұрмаған нәрсенің жалпыланған сезімдік көрнекі бейнесі қалай аталады?

- A) қабылданым
 - B) түйсінім
 - C) елестетім
 - D) дағдылым
 - E) ой қорытым
8. Әдістер туралы түсінік қай ғасырларда қолданысқа енді?
- A) XVI – XVII ғғ.
 - B) XVII – XVIII ғғ.
 - C) XVIII – XIX ғғ.
 - D) XIX – XX ғғ.
 - E) XX – XXI ғғ.
9. «Екі мәдениет» кітабының авторы:
- A) Ч.Снау
 - B) Г.Райл
 - C) Б.Спиноза
 - D) Ф.Энгельс
 - E) И.Гете
10. Қандай да бір өндірушілерге мемлекет тарапынан көмекке берілетін субсидия:
- A) рента
 - B) дивидент
 - C) дотация
 - D) несие
 - E) акция
11. Қазақстан Республикасының «Саяси партиялар туралы» Заңы қабылданды:
- A) 2000 жылы
 - B) 2002 жылы
 - C) 2007 жылы
 - D) 2011 жылы
 - E) 2012 жылы
12. Әркімнің өмір сүруге құқығы:
- A) Конституцияның 1-бабында көрсетілген.
 - B) Конституцияның 7-бабында көрсетілген.
 - C) Конституцияның 10-бабында көрсетілген.
 - D) Конституцияның 15-бабында көрсетілген.
 - E) Конституцияның 16-бабында көрсетілген.
13. Қандай да бір мемлекеттік орган мен оның құрылымдық бөлімшелері қызметінің ішкі тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық акт:
- A) қағида
 - B) ереже
 - C) реестр
 - D) регламент
 - E) нұсқаулық
14. Алғашқы ұлы философтар осыдан:
- A) 3500 жыл бұрын өмір сүрді.
 - B) 3000 жыл бұрын өмір сүрді.
 - C) 2500 жыл бұрын өмір сүрді.
 - D) 2000 жыл бұрын өмір сүрді.

Е) 1500 жыл бұрын өмір сүрді.

15. Адамды ғарыш бейнесі, «шағын дүние», микроғарыш ретінде қарастырғандар:
- А) конфуцийшілдер
 - В) натурфилософтар
 - С) постмодерншілер
 - Д) антропоцентристілер
 - Е) материалистер
16. Ортағасырлық схоластикалық философияның көрнекті өкілі:
- А) Фома Аквинский
 - В) Николо Макиавелли
 - С) Аврелий Августин
 - Д) Марк Туллий Цицерон
 - Е) Леонардо да Винчи
17. Идеалды мемлекеттің қандай болуы тиіс екендігін айқындауға тырысқан антикалық философ:
- А) Демокрит
 - В) Зенон
 - С) Аристотель
 - Д) Левкипп
 - Е) Протагор
18. Аристотельдің мемлекет туралы ілімі баяндалған трактат:
- А) «Заңдар»
 - В) «Мемлекет туралы»
 - С) «Никомах этикасы»
 - Д) «Құдай қаласы туралы»
 - Е) «Құлшылық»
19. «Монотеизм» ұғымына анықтама беріңіз:
- А) Құдайдың бар болуын жоққа шығару.
 - В) Көп құдайларға табынушылық.
 - С) Пұтқа табынушылық.
 - Д) Бір құдайға табыну.
 - Е) Жануарлар мен өсімдіктерге табынушылық.
20. Қылмыс субъективтілігінің қосымша белгілеріне жатады:
- А) Жеке тұлға, заңды тұлға.
 - В) Мотив, мақсат.
 - С) Қылмыс орны, уақыты.
 - Д) Әрекеттілік, әрекетсіздік.
 - Е) Қылмыс заты, қылмыс құралы.
21. Парламенттік республикаға жатады:
- А) АҚШ
 - В) Қазақстан
 - С) Жапония
 - Д) Италия
 - Е) Ұлыбритания
 - Ғ) Ресей
 - Г) Германия
 - Н) Сауд Арабиясы
22. Әлемнің танымдығын толығымен немесе ішінара жоққа шығару:

- A) анархия
- B) фатализм
- C) волюнтаризм
- D) эмпиризм
- E) скептицизм
- F) агностицизм
- G) оптимизм
- H) гностицизм

23. Либералдық– демократиялық, радикалдық – демократиялық теорияларын қалыптастырған XVII – XIX ғғ. саяси ойдың классиктері:

- A) О.Конт
- B) Дж.Локк
- C) Л.Толстой
- D) М.Вебер
- E) Ж.Монтескье
- F) З.Фрейд
- G) О.Шпенглер
- H) Ж.Руссо

24. Ежелгі грек драматургтері:

- A) Эсхил
- B) Гомер
- C) Парменид
- D) Гераклит
- E) Еврепид
- F) Платон
- G) Софокл
- H) Пифагор

25. Әлеуметтік жанжалдар теориясын жасауға үлес қосқандар:

- A) Г.Зиммель
- B) Ф.Рабле
- C) Л.Козер
- D) Т.Гексли
- E) Р.Дарендорф
- F) О.Тьерри
- G) О.Конт
- H) Ф.Гизо

26. Марк Туллий Цицерон өз трактаттарында кімдердің философиялық-теориялық идеяларын Рим мемлекетін жетілдірудің практикасымен байланыстыруға ұмтылды?

- A) Платонның
- B) Гераклиттің
- C) Аврелий Августиннің
- D) Фома Аквинскийдің
- E) Аристотельдің
- F) Эпикурдың
- G) Сократтың
- H) Парменидтің

27. Маркстік саяси теориясының өкілдеріне жатады:

- A) Э.Дюркгейм

- B) К.Маркс
- C) М.Вебер
- D) А.Смит
- E) А.Токвиль
- F) Ч.Мерриам
- G) Ф.Энгельс
- H) В.Ленин

28. Қазақстандағы автохтонды ұлт:

- A) орыс
- B) өзбек
- C) қазақ
- D) неміс
- E) поляк
- F) ұйғыр
- G) кәріс
- H) украин

29. Агностицизм:

- A) ұғымы ХХ ғасырдың басында қалыптасты.
- B) ұғымы 1869 жылы енгізілді.
- C) ұғымын ғылыми айналымға кіргізген З.Фрейд.
- D) ұғымын ағылшын биологы Т.Гексли енгізді.
- E) экономика ілімімен байланысты.
- F) философия ілімімен байланысты.
- G) ұғымын алғаш ағылшын экономисті А. Смит енгізді.
- H) ұғымы Зенонның еңбектерінде кездеседі.

30. Әлеуметтік өзгерістердің формалары:

- A) эволюция
- B) прогресс
- C) анархия
- D) волюнтаризм
- E) регресс
- F) фатализм
- G) революция
- H) глобализм

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Күрделі сын есімді табыңыз.

- A) Үлкен үй.
- B) Қызыл күрең.
- C) Кең үй.
- D) Бөлме тарлау.
- E) Мынау - анадан жақсырақ.

2. Буын үндестігінің нақты ережесін анықтаңыз.

- A) Сөздегі, сөз бен қосымша аралығындағы дауыстылардың бірыңғай қысаң болып үндесуі.
- B) Сөздегі, сөз бен қосымша аралығындағы дауыстылардың не бірыңғай жуан, не бірыңғай жіңішке болып үндесуі.
- C) Сөздегі, сөз бен қосымша аралығындағы дауыстылардың бірыңғай жіңішке болып үндесуі.

D) Сөздегі, сөз бен қосымша аралығындағы дауыстылардың бірыңғай ашық болып үндесуі.

E) Сөздегі, сөз бен қосымша аралығындағы дауыстылардың бірыңғай жуан болып үндесуі.

3. Дыбыстық өзгеріске ұшыраған біріккен сөз:

A) Әкепті

B) Айнұр

C) Ақтөбе

D) Тасбақа

E) Сыйлық

4. «Біріккен ұлттар ұйымы» күрделі атауы қысқарғанда қалай жазылатындығын анықтаңыз.

A) Бас әріптермен тыныс белгісіз жазылады.

B) Алғашқы сөзі ғана бас әріппен жазылады.

C) Барлығы да кіші әріппен жазылады.

D) Дәнекер арқылы жазылады.

E) Дефис арқылы жазылады.

5. Жинақтық сан есімді табыңыз.

A) Бесінші.

B) Беске жуық.

C) Бесеу.

D) Бес-бестен.

E) Бес.

6. Жалпылау есімдікті тіркесті табыңыз.

A) Көктемгі уақыт.

B) Мінсіз адам.

C) Біз дайынбыз.

D) Мол тағам.

E) Барлық адам.

7. Пысықтауыш қызметіндегі мекен үстеуін көрсетіңіз.

A) Көңілім шарықтап, өзгеше күй кешкендеймін.

B) Содан бері көп жылдар өтті.

C) Жолаушылардың жүктері тыста қалыпты.

D) Ал бұл ағаштың паспорты өзгеше.

E) Арнайы соғып, апасын ала кетті.

8. Жіктеу есімдіктерінің жіктелу ерекшелігін анықтаңыз.

A) Өз жағында ғана жіктеледі.

B) Жіктелмейді.

C) Барлық жақта жіктеледі.

D) Тәуелденіп барып жіктеледі.

E) Септеліп барып жіктеледі.

9. Жалпылауыш сөз қатысып тұрған сөйлемді табыңыз.

A) Қар суы да, жаңбыр суы да - соның ырысы.

B) Саят өте еңбекқор еді.

C) Жүрісіміз кейде бүлкіл, кейде бөкен желіс.

D) Ол да, ол тұрған село да жас еді.

E) Пайда, мақтан - бәрі тұл.

10. Тырнақшаға алынатын сөзі бар қатарды белгілеңіз.

A) Бағдат, Мысыр, Шын, Машын,

Іздесем Қорлан табылмас.

- В) Міндім де Қаракөкпен жылыстадым,
Бардым да Қараөткелге жыл қыстадым.
- С) Жасымнан сүйіп айтқан ән болған соң,
Жаңылмай әлі күнге есте қалды.
- Д) Көл жағалай бітеді көкше құрақ,
Ән салмағың қайда еді, Ләйлім шырақ?!
- Е) Кешегі ел қыдырған есер шақта,
Ән еді Біржан салған Жамбас сипар.

11. Алпамыс батырға көмек беріп, дос болатын қалмақ батырын табыңыз.

- А) Тайшық.
- В) Қобыланды.
- С) Көбікті.
- Д) Алшағыр.
- Е) Қараман.

12. Б.Майлиннің азан шақырып қойылған шын есімін көрсетіңіз.

- А) Бейімбет.
- В) Бимұхамбет.
- С) Жармағамбет.
- Д) Бимағамбет.
- Е) Бекмағамбет.

13. М.Мақатаевтың балалық шағы қай кезеңде өткендігін табыңыз.

- А) Тың игеру кезінде.
- В) Ұлы Отан соғысы кезінде.
- С) Жоңғар шапқыншылығы кезінде.
- Д) Ұлт-азаттық көтеріліс кезінде.
- Е) Қазан көтерілісі кезінде.

14. Оралхан Бөкейдің шығармасын табыңыз.

- А) «Шыңырау».
- В) «Жусан исі».
- С) «Бір атаның балалары».
- Д) «Қылау».
- Е) «Тортай мінген ақ боз ат».

15. «Жауыздық пен махаббат», «Заман біздікі», «Шығыс ұлына хат», т.б. шығармалар жазған жауынгер-публицист жазушыны анықтаңыз.

- А) С.Ерубаяев.
- В) Ә.Әбішев.
- С) Ж.Саин.
- Д) Б.Бұлқышев.
- Е) Ә.Сәрсенбаев.

16. Парсы поэзиясының атасы саналған Рудакиден мұраға қалған қанша өлең жолы бар екенін табыңыз.

- А) 2500.
- В) 2000.
- С) 3000.
- Д) 3500.
- Е) 5000.

17. Ф. Мүсіреповтің «Ер ана» әңгімесіндегі кейіпкерді табыңыз.

- А) Наталья.

- В) Ақлима.
- С) Мәрзия.
- Д) Қапия.
- Е) Нағима.

18. «М.Әуезов маған әкедей қамқор болған кісі» - деген пікірдің иесін көрсетіңіз.

- А) Ш.Айтматов.
- В) З.Қабдолов.
- С) Р.Нұрғалиев.
- Д) Ә.Тәжібаев.
- Е) Қ.Мырзалиев.

19. Шоқан Уәлиханов Орталық Қазақстан, Жетісу, Тарбағатайды аралап, қазақ халқының тарихы, әдет-ғұрпы, діни ұғымдары туралы жинаған материал-еңбегін белгілеңіз.

- А) «Сот реформасы туралы жазбалар».
- В) «Тәңірі».
- С) «Ыстықкөл сапарының күнделіктері».
- Д) «Қытай империясының батыс провинциясы және Құлжа қаласы».
- Е) «Қазақтың халық поэзиясының түрлері».

20. Ақан сері «Заман адамы» деген туындысында қазақтың артта қалу себебін неден көретінін анықтаңыз.

- А) Оқымағандық.
- В) Өнерсіздік.
- С) Еріншектік, жалқаулық.
- Д) Екіжүздік, аярлық.
- Е) Араздық, өшпенділік.

21. Тіліміздежаңа сөздердің жасалу жолдарын табыңыз:

- А) Екпін түсіру арқылы жасалады.
- В) Жұрнақ жалғану арқылы жасалады.
- С) Жалғау арқылы жасалады.
- Д) Кірме сөздер арқылы жасалады.
- Е) Лексикалық тәсіл арқылы жасалады.
- Ғ) Сөйлем мүшелері арқылы жасалады.
- Г) Фонетикалық тәсіл арқылы жасалады.
- Н) Бірігу арқылы жасалады.

22. Құрамында ашық-қысаң дауысты дыбыстар аралас келген сөздерді табыңыз.

- А) Өзен
- В) Әкетай
- С) Дәптер
- Д) Көзілдірік
- Е) Құлын
- Ғ) Орасан
- Г) Суретші
- Н) Ғарышкер

23. Орфоэпия нормасына сай жазылған сөзді анықтаңыз:

- А) Жанпейіс
- В) Балалық
- С) Шекара

- D) Көзүлдүрүк
- E) Жер-көк
- F) Тыйым
- G) Қарала
- H) Ағ ешкі

24. Күрделі зат есім сөздер қатысқан қатарды көрсетіңіз:

- A) Ою-өрнекпен әшекейленген жиһаз, ыдыс-аяқ, шиден жасалған өрнекті тоқыма үйдің ішін жайнатып жібереді.
- B) Бұл көлдің Шайтанкөл аталуы тегін емес.
- C) Жол бойы Асхат пен Мақсат ренжісіп, бір-біріне сөйлемей, теріс қарап отырды.
- D) Алдымен 1-2 шақырымдай екі көмбе белгіленеді.
- E) Бұл шығарма 1072-74 жылдары жазылды.
- F) Күймесгүл көпжылдық, улы өсімдік.
- G) Шілдехана жана туған нәрестенің құрметіне арналған той.
- H) Көре-көре көсем боласың, сөйлей-сөйлей шешен боласың.

25. «Әлде» есімдігінің бөлек жазылатын орнын көрсетіңіз:

- A) Әлде (қашан)
- B) Әлде (қандай)
- C) Әлде (қайда)
- D) Әлде (сан)
- E) Әлде (кім)
- F) Әлде (қашан)
- G) Әлде (неше)
- H) Әлде (бала)

26. Қорқыттың нақыл сөздерін табыңыз:

- A) Ескі қамыс біз болмас. Ежелгі дұшпан дос болмас.
- B) Алла демейінше іс түзелмес, Тәңірі бермейінше ер байымас.
- C) Бір-бірлеп мың болар,
Тама-тама көл болар.
- D) Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен.
- E) Бақыт – әрбір адам ұмтылатын мақсат.
- F) Еңбек етсең ерінбей, тояды қарның тіленбей.
- G) Сабырлы жетер мұратқа, Асыққан қалар ұятқа.
- H) Тәкаппарлықты Тәңірі сүймес.

27. Мәтелдерді белгілеңіз:

- A) Батыр туса – ел ырысы, жаңбыр жауса – жер ырысы.
- B) Отанды сүйу отбасынан басталады.
- C) Көппен көрген – ұлы той.
- D) Өтірік сөзге өрге баспас.
- E) Қына тасқа бітеді, білім басқа бітеді.
- F) Білекті бірді жығар, білімді мыңды жығар.
- G) Еңбектің наны тәтті, жалқаудың жаны тәтті.
- H) Ұлық болсаң, кішік бол.

28. Мәрзия, Науан, Дәмелі қай шығарманың кейіпкерлері?

- A) «Еңлік – Кебек»
- B) «Қызыл сұңқарлар»
- C) «Қыз Жібек»

- D) «Амангелді»
 E) «Шернияз»
 F) «Қозы Көрпеш – Баян сұлу»
 G) «Ақан сері – Ақтоқты»
 H) «Исатай – Махамбет»
29. А. Байтұрсыновтың «Маса» жинағын шығарудағы мақсаты не?
 A) Өндіріс саласын дамытуға үлес қосу
 B) Ұйықтап жатқан халқын маса болып ояту
 C) Өзінің есімін тарихта қалдыру
 D) Патша үкіметін маса болып шағып құлату
 E) Қазақ жерінің табиғаты мен пайдалы қазбаларын қорғау
 F) Халықты отаршылдыққа қарсы шақыру
 G) Өзінің ізін басқан ақын-жазушыларға үгіт-насихат айту
 H) Адамзатты қорғауға шақыру
30. «Екеу» деген бүркеншік атпен М.Әуезовпен бірлесіп, Абай қазасының 10 жылдығына арнап мақала жазған кім?
 A) Ғ.Мүсірепов
 B) С.Торайғыров
 C) А.Байтұрсынов
 D) М.Жұмабаев
 E) Ж.Аймауытов
 F) Ш.Құдайбердіұлы
 G) С.Сейфуллин
 H) І.Жансүгіров

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Дұрыс жазылған сөз:
 A) Exerption.
 B) Eссerption.
 C) Exсerption.
 D) Exсерсion.
 E) Exсерsion.
2. Тиісті артикль: *They arrived him at ... airport.*
 A) -
 B) an
 C) the
 D) a
 E) to
3. Ерекшелінген әріп басқаша оқылатын сөз:
 A) line
 B) first
 C) iron
 D) nine
 E) shine
4. Фразеологизмге керекті сөзді қойыңыз:
A new ... sweeps clean. Заман өзгерсе,заң да өзгереді.
 A) Broom.
 B) Enemy.
 C) Law.

- D) Cloth.
E) Boy.
5. Сөз тіркесін дұрыс құрастырыңыз: *a broken* _____
A) meal
B) light
C) window
D) mood
E) banana
6. Артикльді дұрыс таңдаңыз.
... colours of ... Kazakh national flag are ... blue and ... yellow.
A) -, a, -, -.
B) The, the, the, -.
C) The, the, -, -.
D) The, -, a, -.
E) -, the, -, the.
7. Дұрыс предлогты таңдаңыз: *Somebody knocked ... the door.*
A) up;
B) in;
C) at;
D) for;
E) by;
8. Кері мағынасы бар сын есімді табыңыз
A) homeless
B) changeable
C) drinkable
D) countable
E) eatable
9. Сан есімді оқыңыз: \$ 1.00
A) One dollar zero cents.
B) One dollar.
C) One dollars and zero cent.
D) A dollar and no cents.
E) One dollars.
10. Сын есімнің шырайларының дұрыс нұсқасын табыңыз:
Hotels are becoming ... nowadays.
A) Expensive.
B) The most expensive.
C) Expensivest.
D) Expensiver.
E) More expensive.
11. Есімдіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *He got the job, ... surprised us all.*
A) Which
B) Who
C) Whose
D) What
E) Those
12. Қажетті сөзді көрсетіңіз. "*... is Aigul?*" "*Very well, thanks.*"
A) How.
B) When.

- C) Where.
D) What.
E) Why.
13. Саналмайтын зат есім:
A) Road.
B) Cheese.
C) Hero.
D) Army.
E) Rule.
14. Етістікті Past Indefinite Passive-те қойыңыз:
The seaside (to visit) by many people last summer.
A) were visited
B) was visited
C) visited
D) was visiten
E) was visiting
15. Етістіктің дұрыс түрін қойыңыз. *You must ... a letter*
A) write
B) to write
C) wrote
D) written
E) writing
16. Сөйлемнің дұрыс түрін табыңыз: *Tom said that he didn't like apple juice.*
A) imperative
B) negative
C) exclamatory
D) interrogative
E) affirmative
17. Бұйрық райдағы сөйлем:
A) Doesn't he open the window?
B) Why do you open the window?
C) Do not open the window!
D) Don didn't open the window.
E) He opened the window.
18. Дұрыс жауапты таңдаңыз: *Are you sure you saw ... these boxes?*
A) that he open
B) his open
C) him to open
D) his opening
E) him opening
19. Дұрыс жауап: *In which month is Halloween Day celebrated?*
A) December
B) November
C) May
D) October
E) March
20. Мәтінді оқып тапсырманы орындаңыз.
There was in Nothern part of Greece a land called Macedonia. This land was at one time ruled by a king named Philip. He wanted to become master of all

Greece. With the help of the army he forced nearly all the people to call him their king. In his letter to the Spartans in Laconia he wrote: "If I go down into your country, I will level your great city to the ground". In a few days an answer was brought back to him. When he opened the letter he found only one word written there. That word was "If".

Сөйлемді мәтіннің мағынасына сай аяқтаңыз.

In a few days king Philip

- A) sent an army to Laconia.
- B) went to Athens.
- C) received an answer from the Spartans.
- D) died.
- E) united all the countries.

21. Дұрыс жауапты белгілеңіз: *He is ... at university ... at college.*

- A) such, as
- B) both, and
- C) nor, neither
- D) so, as
- E) or, either
- F) the, same
- G) either, or
- H) neither, nor

22. Дұрыс нұсқасын табыңыз: «46»

- A) Six-four
- B) Fourteen-six
- C) Four-sixty
- D) Forty-six
- E) Four-six
- F) Sixty-four
- G) Fourty-six
- H) Fourtee-six

23. Берілген сөйлемдерде зат есім дұрыс тәуелденіп тұрғанын табыңыз:

- A) Unfortunately, a month's holiday is over.
- B) I have bought newspaper of today at newsagent's.
- C) I have bought newspaper of today at newsagent.
- D) Raushan will spend her a two-month holiday in Kokshetau.
- E) Unfortunately a month holiday is over.
- F) My month's holiday is over unfortunately.
- G) I have bought today's newspaper at the newsagent's.
- H) Raushan will spend a two-month's holiday in Kokshetau.

24. Қарама-қарсы мағына беретін префикстерді табыңыз:

- A) over
- B) counter
- C) pre
- D) dis
- E) un
- F) ex
- G) in
- H) post

25. Реттік сан есімді табыңыз:

- A) The hundreds
- B) The thirtieth
- C) The fortieth
- D) The thirty
- E) The five
- F) The fifth
- G) The second
- H) The thirtyth

26. Саналмайтын зат есімдерді анықтаңыз:

- A) furniture
- B) journey
- C) story
- D) watch
- E) game
- F) advice
- G) apartment
- H) luggage

27. Модаль етістікті қойыңыз: *The train... arrive at 6 P.M.*

- A) can
- B) is to
- C) are to
- D) may to
- E) have to
- F) has to
- G) must
- H) haven't to

28. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *We would have left last week if I ... my work.*

- A) will finish
- B) would finish
- C) finished
- D) finish
- E) should finish
- F) had finished
- G) have finished
- H) has finished

29. Берілген нұсқаны қолдана отырып, сөйлемді аяқтаңыз: *Thanksgiving Day is celebrated in ...*

- A) France.
- B) Canada.
- C) Italy.
- D) Poland.
- E) the USA.
- F) Great Britain.
- G) Cuba.
- H) Netherlands.

30. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:

There was a time when the people of Greece were not united but instead there were several states each of which had its own ruler.

Some of the people in the southern part of the country were called Spartans and they were famous for their simple habits and their bravery.

The name of the land was Laconia, so they were sometimes called the Lacons.

Their rule was to speak briefly and never use more words than needed. From that time a short answer as a Lacon would give we call a laconic answer.

Сөйлемді мәтіннің мағынасына сай аяқтаңыз:

In this passage ...

- A) we see that Spartans liked war.
- B) we are told about the life of the people in Frakia.
- C) a new character appeared.
- D) we are told Spartans' biography
- E) the writer describes about the lifestyle of the people in Rome.
- F) the writer describes Persians.
- G) we see that Lacons liked to speak.
- H) the origin of the word «laconic» is explained.